

ОСИГУРАЊИКА

ГЛАС

ГОДИНА ХLI • БРОЈ 23 • БЕОГРАД, 15. ДЕЦЕМБАР 2009. • ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО • БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

Како преживети дуже од две године са истим примањима

Више нема неизвесности:
озваничене измене закона

ПЕНЗИЈЕ НА ЛЕДУ И 2010. ГОДИНЕ

Усвојен финансијски план
РФ ПИО за наредну годину

У КАСИ 471,59
МИЛИЈАРДИ ДИНАРА

Обележен Међународни
дан инвалида

ДО ПОСЛА НАЈЛАКШЕ ПРОГРАМЕРИ И ТРГОВЦИ

Криза наметнула изазове
и најбогатијима

ШВАЈЦАРСКА: ТАЊИ ЧЕК НА РЕФЕРЕНДУМУ

ГОВОРНИ АУТОМАТ

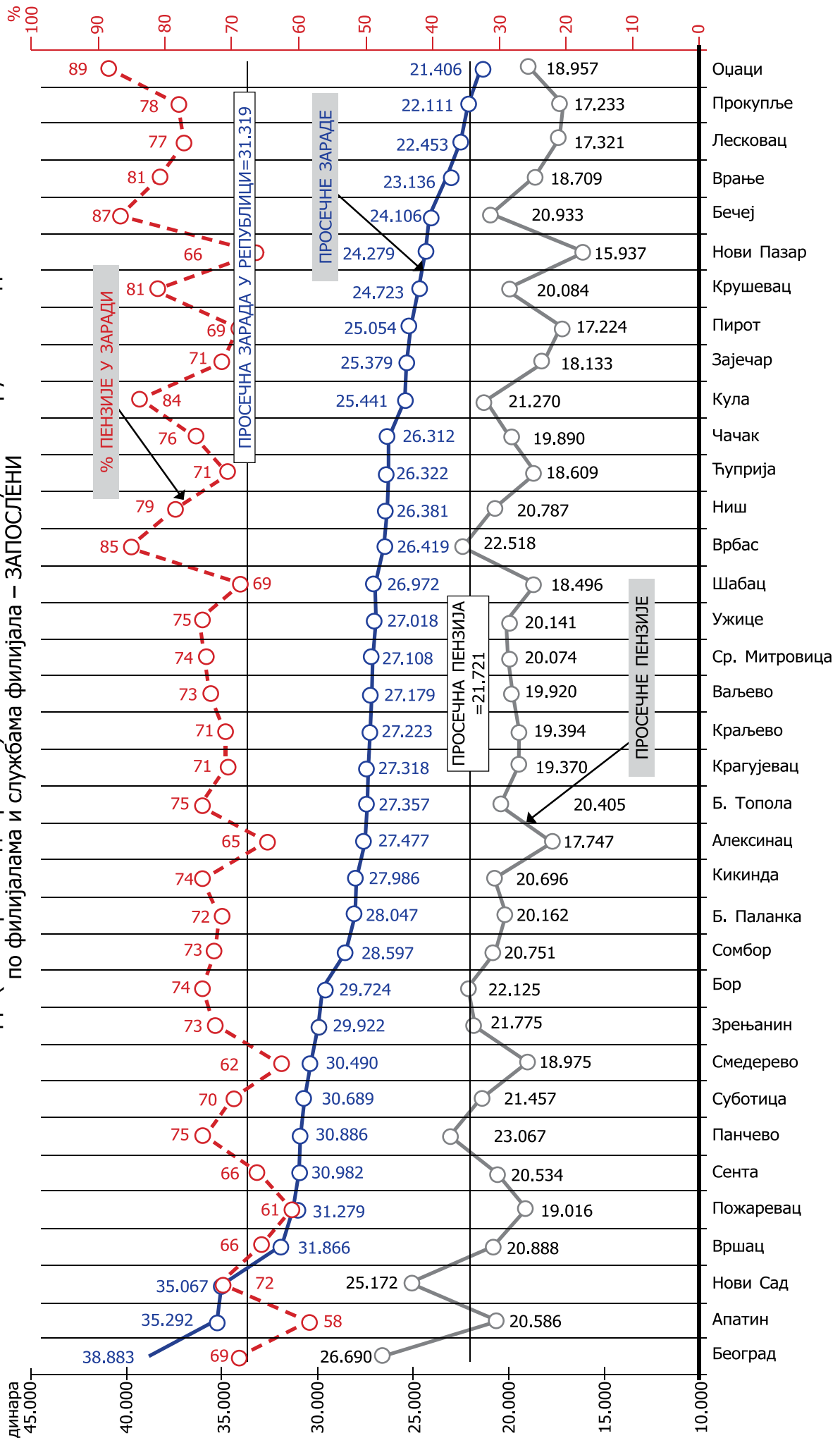

0700/017-017
ПО ЦЕНИ ЛОКАЛНОГ ПОЗИВА

011/30-60-680

0 – 24h

ПРОСЕЧНЕ ЗАРАДЕ (без пореза и доприноса) и ПРОСЕЧНЕ ПЕНЗИЈЕ у септембру 2009. године по филијалама и службама филијала – ЗАПОСЛЕНИ

НАПОМЕНА: Од јануара 2009. године Републички завод за статистику, поред зарада исплаћених запосленима код правних лица, при израчунавању просечних зарада узима у обзир и зараде исплаћене запосленима код предузетника.

ИЗМЕНЕ ЗАКОНА О ПИО ИПАК У ПАРЛАМЕНТУ Пензије на леду и 2010.

Републичка влада ипак је упутила скупштинским посланицима предлог допуна Закона о пензијско-инвалидском осигурању, али – само са две одредбе. Првом би се замрзавање пензија, накнада и општег бода током 2009. године продужило и на целу 2010. годину, а другом би ове измене ступиле на снагу осам дана по објављивању у „Службеном гласнику РС“.

„Према одредбама важећег закона, прво наредно редовно усклађивање пензија, најнижег износа пензије, новчане накнаде и вредности општег бода, било би настављено у 2010. години“, наводи се у образложењу предло-

га, „што се не би могло финансирати из реалних средстава буџета Републике у 2010“. Односно, увећање пензија могло би да доведе у питање ликвидност буџета, да утиче на подстицање негативних ефеката повећане јавне потрошње и да негативно делује на макроекономску политику земље, тврди влада.

Шта је са погодношћу за поједине запослене у МУП, БИА, Пореској полицији... да им се пензија рачуна само на основу зарада из године која претходи пензионисању (што је лањског децембра такође било орочено до краја 2009), у овом предлогу нема речи. На потезу су посланици. **Г. О.**

Усвојен Закон – мање чиновника

У петак, 11. децембра, посланици Народне скупштине Србије усвојили су Закон о одређивању максималног броја запослених у републичкој и локалној администрацији. Према том закону, без посла ће остати 2.224 запослених у републичкој администрацији, а у локалној 5.648 људи. У државној администрацији моћи ће да ради највише 28.400 чиновника.

Тренутно је у републичкој администрацији на неодређено време 30.624 запослених. На одређено време (без приправника) и ангажованих по разним основама има 3.400 (њихов број ће убудуће бити мањи за 560). Закон о максималном броју државних чиновника предвиђа, такође, смањење броја запослених у локалној администрацији за 15 одсто (сада је укупно запослено 37.789). Основни критеријум за утврђивање максималног броја радника је четири запослена на 1.000 становника. Запосленима који остану без посла следује отпремнина и накнада за незапослене.

Проблематични доприноси за 600.000 радника

Законом о буџету Србије за 2010. годину предвиђено је да, уколико у наредној години приходи које организације за обавезно социјално осигурање остварују од доприноса буду нижи од утврђених њиховим финансијским плановима, управни одбори својим одлукама (на које сагласност даје српска влада) ограниче планиране расходе (у складу са смањеним приходима).

Тим поводом, Ђуро Перић, потпредседник Управног одбора Фонда ПИО, у расправи у Скупштини рекао је да су у Министарству финансија и регионалног развоја дужни да осигурају ефикаснију наплату доприноса да би се избегли проблеми везани за пензије.

– Главни проблем је што се доприноси за ПИО и даље не уплаћују редовно и што су знатно нижи него што би морали да буду. За око 600.000 осигураника плаћају се доприноси за пензијско и инвалидско осигурање на много ниже зараде него што би требало или се нередовно уплаћују, а у сивој економији, која је још врло висока, уопште се и не уплаћују било какви доприноси. Код великог броја запослених јављају се прекиди у пензијском стажу па их онда држава уплаћује да би такви осигураници могли да остваре право на пензију. Још се процењује да се дугови за неуплаћени допринос крећу изнад 100 милијарди динара – рекао је у парламенту Србије Ђуро Перић.

Ђуро Перић

Т. К.

ОСИГУРАНИКА

ИЗДАВАЧ: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР: Слободан Здравковић. **ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:** Славица Чедић.

РЕДАКЦИЈА: Булевар уметности бр. 10, 11070 Београд, e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ: 011/2017-437 факс: 2017-418

РЕДАКЦИЈА ЗА ВОЈВОДИНУ: Житни трг бр. 3, 21000 Нови Сад, **ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:** Ика Митровић, 021/487-7789, факс: 021/6624-359, e-mail: ika.mitrovic@piovoj.rs

ШТАМПА: ЈП Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ: 011/2017-438

Рукописи и фотографије се не враћају **Електронско издање:** www.pio.rs/glas osiguranika

**Данијел Петровић (стоји)
са председницима општина**

Потписивање уговора

За земљиште 187 милиона

Данијел Петровић, покрајински секретар за пољопривреду, закључио је, крајем новембра у Новом Саду, 40 уговора са представницима 25 градова из Војводине о додели око 187 милиона динара за уређење пољопривредног земљишта у њиховим атарима.

Општинама Бачки Петровац, Бач и Опово припало је 38 милиона динара за остваривање комасације на 10.700 хектара. Општина Бачка Паланка (за Нову Гајдобру) добила је 53 милиона за одводњавање у поступку комасације, а још 33 милиона динара за уређење атарских путева.

Укупно 46,8 милиона динара добиле су општине Суботица, Ириг, Темерин, Врбас, Србобран, Ада, Алибунар, Чока, Кањижа, Жабал, Мали Иђош, Рума, Бечеј, Сента, Апатин, Кикинда, Нова Црња, Бачка Паланка, Бач и Житиште за ангажовање пољоочуварске службе.

Општинама Панчево, Сомбор, Инђија, Врбас, Жабал, Мали Иђош, Кањижа, Ада и Житиште следује 16 милиона динара за пројекте у вези са заштитом земљишта.

Укида се кризни порез на плате

Од нове године престаће да важи Закон о привременом смањењу плата у јавном сектору, тако да се плате запослених у администрацији враћају на претходни ниво. То не значи да ће се из буџета издвајати више новца за primaња запослених у јавном сектору, већ само да зараде више од 40.000 динара неће бити додатно опорезоване (кризним стопама од 10 и 15 процената).

Престанком важења закона престаће да постоји и посебан фонд солидарности у којем је до сада прикупљено око 1,2 милијарде динара.

Из овог фонда исплаћено је досад око 614 милиона динара, највише за потребе социјално угрожених радника у предузећима која су штрајковала и за ромске породице које су расељене испод моста Газела у Београду.

Сагласност за 147 фирми

До средине децембра захтеве за повезивање стажа радницима Управи за трезор поднело је 238 предузећа за 41.037 запослених, а сагласност и потврде да могу даље у процедуру добило је 147 фирми у којима ради 31.085 радника. Да би попунили „рупе“ у њиховом стажу послодавцима ће бити потребно 11.074.446.603 динара кредита.

Протест због неплаћених доприноса

Сагласност за повезивање стажа није добило 19 фирми, а на „чекању“ је још 72 предузећа са 9.952 радника за чије доприносе је потребно 1.349.081.676 динара.

Управа за трезор „зелено светло“ за даљу процедуру даје фирмама за које добије потврду из Агенције за приватизацију или из Министарства економије да испуњавају све услове које је прописала Влада Србије.

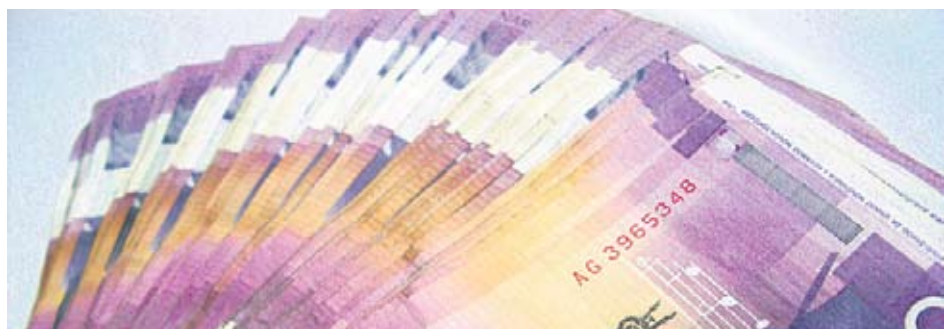
Грађанима по 1.700 динара

Уместо по најављиваних хиљаду евра од бесплатних акција јавних предузећа, грађанима Србије ће од 6. јануара бити подељено по пет акција НИС-а укупне вредности 2.500 динара и по 1.700 динара на име новчане накнаде из Приватизационог регистра.

На шалтерима Поштанске штедионице и банака у којима су отворили рачуне приликом пријављивања за

бесплатне акције грађани ће 6. јануара моћи да подигну по 1.700 динара накнаде и да добију потврде о власништву акција које ће моћи да продају тек када НИС постане отворено акционарско друштво.

Држава ће грађанима омогућити да дају налог преко шалтера поште за продају акција на берзи и то ће бити бесплатно.

Лутрија помаже старима

У оквиру другог конкурса недавно покренутог програма „Доброта“, Државна лутрија Србије је, у сарадњи са Балканским фондом за локалне иницијативе, одабрала пет најбољих пројеката за побољшање положаја и унапређење квалитета живота старих лица којима је додељено 2.206.576 динара.

Иначе, на конкурс су се пријавиле 144 непрофитне организације из 80 локалних заједница из целе Србије, а приоритет приликом избора имали су пројекти који се односе на посебно угрожене групе старих које нису обухваћене неким видом социјалне заштите или су само делимично обухваћене.

Донације су додељене Црвеном крсту Бачки Петровац, Удружењу „Дестиникон“ из Сјенице, Удружењу за локални развој Каменица, село Каменица, Удружењу пензионера, село Стара Моравица, Бачка Топола, и Организацији „Викторија“ из Крагујевца.

Бесплатни курсеви за 50.000 људи

Тим за иновације „Webinar“, који се на такмичењу за најбољу технолошку иновацију с пројектом „Желим да знам...“ пласирао међу најбоље учеснике, позвао је грађане Србије да се пријаве за бесплатну масовну едукацију у 2010. години. Како је речено, циљ акције је помоћ грађанима да се лакше снађу у кризи и проналажењу

посла кроз едукацију и у областима без којих је савремени живот незамислив као што су рачунари, страни језици, предузетништво и продаја, а обуком би могло да буде обухваћено 50.000 људи.

Заинтересовани грађани, без обзира на године старости, могу да се пријаве на сајту www.webinarworld.org.

Награда за допринос запошљавању

Компанија Инфостуд добитник је овогодишње награде „ВИРТУС“ за корпоративну филантропију у категорији малих и средњих предузећа. Ово признање, које по трећи пут додељује „Балкански фонд за локалне иницијативе“ фирмама које су се истакле подржавши неку друштвену или непрофитну акцију или организацију, додељено је Инфостуду за укупан допринос у запошљавању и образовању у Србији. У образложењу жири је нарочито истакао Инфостудов пројекат промовисања запошљавања особа са инвалидитетом, акцију „Оцени пут до посла“ и конкурс за најбољег послодавца 2008. године, резултате објављивања бесплатних стручних брошура за запошљавање и вођење тимова у кризним временима, као и промовисање концепта неформалног образовања у градовима Србије.

Награду је у Скупштини Србије примио Стефан Салом, директор и један од оснивача Инфостуда.

Стефан Салом са признањем

Исплата

Исплата првог дела новембарског чека пензионерима из категорије запослених почела је 10. децембра.

Пензионисаним пољопривредницима први део новембарских припадности исплаћиван је од 5, а војним лицима од 7. децембра. Новембарске пензије бивши самосталци примили су 3. децембра.

Пензије из БиХ

На рачун Комерцијалне банке 9. децембра уплаћене су новембарске пензије корисницима који живе у Србији а радни век су, делом или у целости, одрадили у Федерацији БиХ. За 7.923 пензионера уплаћено је 902.983 евра, па просечан чек износи око 113 евра.

Чек из Подгорице

Новембарске пензије за црногорске кориснике који живе у Србији почеле су да стижу од 1. децембра. За 1.685 пензионера из Црне Горе на рачун Комерцијалне банке уплаћен је 363.321 евро, или близу 216 евра у просеку.

Скупљи живот

Цене на мало робе и услуга у Србији у новембру 2009. године у просеку су више за један одсто у односу на претходни месец (цене робе су у просеку више за 1,4 одсто, а цене услуга су остале на истом нивоу).

Сезонски су поскупели воће и поврће (13,3), али су ниже цене рибе и индустријских прехранбених производа (0,1 одсто). Поскупели су деривати нафте за 1,5 одсто, док су цене осталих производа и услуга мировале.

У новембру 2009. у односу на исти месец 2008. цене на мало су повећане за 9,2 одсто, а у односу на децембар 2008. више су за 10,3 процента.

Трошкови живота у Србији у новембру 2009. у односу на септембар у просеку су виши за 0,8 одсто, у односу на исти месец 2008. повећани су за 5,8, а у односу на децембар прошле године – за 6,7 одсто.

УПРАВНИ ОДБОР УСВОЈИО ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН РФ ПИО ЗА НАРЕДНУ ГОДИНУ

У каси 471,59 милијарди динара

Чланови упознати и са пројекцијама финансијских планова РФ ПИО за 2011. и 2012.

Према Финансијском плану Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање за наредну годину, усвојеном на седници Управног одбора 30. новембра, Фонд ће у 2010. години моћи да рачуна на укупне приходе од 471,59 милијарди динара да би покрио исту толику суму расхода.

Полазиште за израду оваквог финансијског плана, према речима Ивана Мимића, финансијског директора у Републичком фонду, били су – деве-

– У 2010. години текући приходи су планирани на 471.552.917.000 динара, што чини 99,99 одсто укупних прихода и примања, и већи су за 2,35 одсто у односу на ребаланс финансијског плана за 2009. годину. Рачуна се да ће прилив од доприноса у каси Фонда бити 246,57 милијарди динара, од којих 226,64 милијарде од осигураника из категорије запослених, 17,8 милијарди од осигураника из категорије самосталних делатности, а 2,13 милијарди динара од осигураника из категорије пољопривредника. Очито је да ће се планираним изворним приходима покрити тек 52,28 планираних расхода и издатака Републичког фонда ПИО у наредној години. Од донација и трансфера, према предложеном финансијском плану, Фонд очекује 215 милијарди динара, што представља 45,59 одсто укупних прихода и других примања, тачније 0,84 одсто више новца у односу на ребаланс финансијског плана за 2009. годину – објаснио је Мимић.

Финансијски директор у РФ ПИО је потом саопштио да су планирани текући расходи од 470.709.817.000 динара у предстојећој години већи за 1,98 одсто у поређењу с ребалансом плана за годину која је на измаку.

– Приликом планирања расхода за права из пензијског и инвалидског осигурања пошло се од претпоставке да ће у 2010. бити исплаћено 12 пензи-

Иван Мимић

ја и новчаних накнада, да ће се број пензионера увећати за око 1,8 одсто (због повезивања стажа и очекиване одлуке неких запослених да пензионисањем предухитре предстојећу реформу пензијског система), а и да ће пензије остати исте као и у 2009. години. Очекује се, такође, да ће у предстојећој години просечна пензија износити око 62-63 одсто просечне зараде – истакао је Иван Мимић.

Милан Ненадић је, поново, на овој седници Управног одбора скренуо пажњу да ће се пензионери, са замрзнутим двогодишњим припадностима, наћи у веома тешком положају и да већина неће бити у стању да плати рачуне за струју, станарину, телефон... Пензионерима с најнижим припадностима требало би у 2010. исплатити одређена средства као социјалну помоћ, предложио је Ненадић.

Чланови Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање упознати су овом приликом с пројекцијама финансијских планова Фонда за 2011. и 2012. годину. Тако би, „из ове перспективе“, у 2011. Пензијски фонд могао да рачуна на 497,06 милијарди динара прихода и толико расхода. Пензионерима би, према пројектованом финансијском плану за 2011. годину, следила два усклађивања пензија с

Запослени 0,84 одсто

За зараде запослених у Фонду финансијским планом предвиђене су три милијарде динара, а још 537 милиона издвојиће се за плаћање доприноса за њихово социјално осигурање који иду на терет послодавца. Укупни издатак за запослене у 2010. години тако износи 3,98 милијарди динара и у укупним расходима учествује свега са – 0,84 одсто.

томесечно пословање Фонда с проценама очекиваних прихода и расхода до краја године, Меморандум о буџету и економској и фискалној политици за 2010. с пројекцијама за 2011. и 2012. годину, као и чињеница да ће и у следећој години пензијске припадности остати „на леду“.

По садашњим највама, пензије расту од пролећа 2011. године

порастом просечних трошкова живота: од 1. априла за 4,27 одсто и од 1. октобра за 3,75 одсто.

За 2012. годину, говоре садашње пројекције, укупни приходи и примања РФ ПИО требало би да износе 544,63 милијарде динара, а расходи и издаци исказани су истим бројем. Према тренутним правилима и проценама, пензије би се 1. априла 2012. године ускладиле са 3,65, а 1. октобра још са 3,44 процента.

Коначни суд о финансијском плану Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање за 2010. годину даће ускоро посланици српског парламента, а по добијању њихове сагласности овај финансијски документ биће и објављен у „Службеном гласнику РС“.

Пошто се као „кључ“ за превазилажење финансијских проблема у Фонду поново навела његова капитализација, Миладин Ковачевић, председник Управног одбора, подсетио је:

– Светска банка сматра да би, у односу на претходне реформе, требало да се уради другачија реформа пензијског система. Нова реформа, вероватно, подразумева и капитализацију Фонда. Питање капитализације је стручно компликована прича коју мора да води тим стручњака а не делегирани представници. Управни одбор

За бање 246,57 милиона динара

И идуће године пензионери с најнижим примањима могу да рачунају на бесплатан бањски опоравак: за друштвени стандард корисника пензија, односно за њихову рехабилитацију и рекреацију у РХ центрима и бањским лечилиштима и трошкове спровођења поступка упућивања у бање, у финансијском плану за 2010. годину планирано је 246,57 милиона динара – 0,1 одсто, како је Законом о ПИО и прописано, укупних прихода који се очекују од доприноса.

треба, преко свог представника, да учествује у радној групи при Влади Републике Србије која се бави реформом пензијског система и да РФ ПИО, као најпозванији, надзире њен ток. Светска банка, иначе, упозорава да, ако се пензије предуго држе „на леду“ и уколико само прате инфлацију, може доћи до њиховог колапса. Међутим, државни фонд је неопходан и не може га заменити ни „други“ ни „трећи“ стуб – нагласио је Ковачевић.

Татјана Кршић

АДРЕСНИ КОДОВИ ЗАМЕЊУЈУ ПОШТАНСКЕ БРОЈЕВЕ

ПАК-ови већ у Фонду ПИО

Иако пошта управо обавља велики посао замене досадашњег начина адресирања поштанских пошиљки – грађани, а нарочито пензионери, не треба да брину: њихове пензије редовно стижу и стицаће на досадашњи начин, а цео посао измене у адресама обавиће, када за то дође тренутак, Фонд ПИО и ПТТ Србија сами, без икаквог додатног ангажовања пензионера.

Ово би, најкраће, била порука Ивана Мимића, финансијског директора Фонда ПИО, пензионерима који ових дана увелико примају на кућне адресе информације ПТТ Србија о новом начину адресирања пошиљки. Наиме, да би, како наводе, „задовољила захтеве корисника у погледу непогрешивости уручења и брзине“, пошта досадашње поштанске бројеве који су важали за сва насеља, делове и градове у Србији, замењује адресним кодом, тзв. ПАК-овима. То је, како је објашњено, једнозначно дефинисана адреса сваког физичког или правног лица у Републици Србији у шестоцифреном адресном коду којим ће се убудуће омогућити прерада пошиљки до нивоа дела улице, а понегде и до индивидуалног објекта.

Па, ако и не разумеју ову „прераду пошиљки“ која ће поштоно-

шама олакшати да нађу поштанске сандучиће, грађанима остаје да верују да ће им се писма, упутнице, пакети и остало убудуће достављати брже и сигурније.

Што се Фонда ПИО тиче, њему су већ достављени нови кодни бројеви који би убудуће требало да чине саставни део сваке адресе. Али, пошто сада траје „прелазни период“ у коме је могућа употреба и адресног кода и досадашњих поштанских бројева – у Фонду ће мало причекати да се цео поступак допреме пошиљки са ПАК-овима ухода, па ће их тек онда уврстити у адресе на које се шаљу пензије и друге новчане исплате.

– Иако траје замена поштанских бројева адресним кодовима, наши пензионери примају пензије, а то је нама најважније! – каже Мимић. – Битно је да пензионери знају да не треба да нам достављају ПАК-ове о којима их пошта обавештава јер смо их ми већ добили. То је, претпостављам, будућност у достави пошиљки и, када се то мало ухода и покаже своје предности, и ми ћемо, вероватно, те адресне кодове уврстити у адресе корисника пензија и других новчаних примања. Засад, још, све остаје по старом. **Г. О.**

КАКО ПОСЛУЈУ ПРИВАТНЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Радна места траже раднике

Милан Баошић разговара

У Србији је званично регистровано 58 оваквих посредника у запошљавању који, и у сарадњи са Националном службом за запошљавање, нуде већ отворена радна места, за разлику од НСЗ која за незапослене тражи посао

Према подацима Министарства економије и регионалног развоја, у Србији је званично регистровано 58 приватних агенција за запошљавање чије постојање и рад су регулисани Законом о раду и Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, а дозволу за рад добили су од Министарства рада и лиценцу-уверење за рад у запошљавању од Министарства економије.

Наравно, највише их је у Београду, а пет приватних посредника у запошљавању ради и у Новом Саду. Новосадска Филијала Националне службе за запошљавање организовала је почетком децембра у

дворани Спенс у Новом Саду Сајам запошљавања на коме су, осим око 30 послодаваца који су заинтересованима пружили 400 шанси за ново запослење, учествовале и три приватне агенције за запошљавање са својом понудом послова.

Тиме је у пракси потврђен „Споразум о сарадњи“ – који важи на нивоу Републике, између Националне службе за запошљавање и многих приватних агенција за запошљавање.

– Сарађујемо са пет новосадских приватних агенција за запошљавање у складу са потписаним кодексом о сарадњи. Незапосленима нудимо, по том моделу, приликом индивиду-

алних разговора и могућност новог запослења преко приватних агенција за запошљавање – већина понуду и прихвати. С друге стране, ове агенције када не могу да пронађу потребне кадрове за одређене послове, обраћају се нама и то функционише. Такође, сарађујемо и кроз моделе лизинг запошљавања. Међутим, ове агенције не раде све послове везане за запошљавање, јер засад законом то и није предвиђено. Мислим да ће се временом и то променити, највише у правцу могућности организовања одређених обука незапослених лица. Очекујем да ћемо ову добру сарадњу и у наредном периоду продубљивати, и то у корист људи који траже посао – објаснио је партнерство Душан Марјановић, саветник за контакте са послодавцима у овој филијали НСЗ.

Занимљиво је и да три приватне агенције, које су учествовале на Сајму у Новом Саду, заправо нису конкуренција једна другој већ се скоро допуњују и по начину рада, и по начину проналажења послова, и по клијентима, као и по власничкој структури агенције.

Мултинационална компанија Adecco са седиштем у Швајцарској, која је, може се рећи, светски лидер у пружању услуга запошљавања јер послује у више од 70 држава света и свакога дана обезбеђује посао за више од 750.000 људи широм наше планете, на нашем тржишту рада послује од 2005. године у Београду (Гаврила Принципа 8), а од 2007. и у Новом Саду (Булевар ослобођења 127). Милан Баошић, који ради на пословима регрутера у овој компанији

Пријем CV-а у Агави

са кандидатима

и који и селектује кандидате за потребе клијената, каже да на нашем тржишту послују по истим стандардима као и у осталим деловима света. Adecco не наплаћује услуге од незапослених људи који преко њих траже посао, већ рачун испоставља послодавцима. Основна предност ове агенције је да своје партнерство са познатим мултинационалним компанијама на глобалном плану наставља и у Србији. Рецимо, пошто им је на међународном плану, када је у питању информациона технологија, клијент Мајкрософт, ова компанија ће ангажовати Adecco и када пожели да запосли нове раднике у нашој земљи. Радна места, преко ове агенције, на нашем поднебљу отварају и неке светски познате грађевинске и фармацеутске куће, а, наравно, и српске компаније.

Adecco и „позајмљује“ своје привремене раднике другим фирмама у ситуацијама када су оне лимитиране у броју запослених а имају потребу за другим кадровима. Наиме, агенција запошљава раднике са траженим квалификацијама у Adecco-у и упућује их на рад у те фирме. Милан Баошић говори детаљније:

– То су фактички наши радници, ми се бринемо о њима, плаћамо им доприносе, издајемо им разне потврде у складу са законом, а они од нас могу да потраже помоћ и савет за све што им треба... Adecco има око 1.500 запослених у Србији, већина ради на поменути начин, и то углавном на одређено време, а само између 30 до 50 људи ангажовано је на пословима запошљавања, троје нас је у Новом Саду, а остали су у Београду. Када запошљавамо већи број наших радника у некој компанији, рецимо у Имлеку, тамо упућујемо и „он сајд“ администратора (врста референта за кадрове) који брине о њиховим потребама. Наравно, сви незапослени би прво требало да се пријаве на евиденцију НСЗ,

јер тако користе погодности које им следују на основу тог статуса (здравствено осигурање, право на новчану накнаду...). Тренутно, у Новом Саду, наши клијенти највише траже економисте и правнике. На прошлом сајму прихватили смо око 300 кандидата у нашу базу података и они су још актуелни, а неколико смо их и запослили. Кандидатима смо омогућили да потребна тестирања обаве путем интернета уз опуштenu кућну атмосферу. Основна разлика између нас и НСЗ је у томе што ми тражимо кандидата за већ отворено радно место, а они раде пројективно, за кандидата траже радно место – закључио је Баошић.

Human Capital д.о.о. је аустријска фирма која у Београду постоји 7-8 година, а у Новом Саду (у Булевару цара Лазара) од ове године се, између осталог, бави и пословима запошљавања, пошто им то није основна де-

Маја Алексић каже да имају базу података од око 10.000 кандидата. Најчешће се траже кандидате економске струке, а знање језика и рад на рачунарима је обавезан захтев код већине послова:

– Најчешће је то енглески, а пожељан је и немачки, пошто наш газда углавном налази стране инвеститоре који користе овај језик. Рецимо, сваке године запошљавамо људе за потребе једног аустријског брода и ту је знање немачког језика обавезно. Недавно смо имали чак понуђен посао за рачуновођу у Либији, али нисмо успели да нађемо одговарајућег радника. Наше кандидате, у већини случајева, запошљавамо на неодређено време – након пробног рада, јер тада и гарантујемо за квалитет рада наших клијената. Досад смо сарађивали са компанијама СББ, Лафарж, Карнекс...

Агава д.о.о. је домаћа фирма која се запошљавањем бави већ 18 година.

Интересовање за понуду агенције Human Capital

латност. Наиме, кадровски менаџер Маја Алексић је, након шест месеци чекања, у септембру добила дозволу за рад: у Министарству економије је процедура обављена за један дан, али излазак разних инспекција и након тога повратна информација према Министарству, то је потрајало...

– Раније смо радили комплетан консалтинг за стране инвеститоре у Србији, од тога да им обезбедимо смештај, до проналаска локације за седиште фирме, регистрације и запошљавања нових кадрова. Ако је потребно, по наруџбини послодавца, обезбеђујемо и обуку за нове раднике или додатна тестирања. Страни инвеститори се, након позитивних искустава и поверења које су стекли кроз коришћење наше претходне услуге, опредељују да им пронађемо и одговарајућу радну снагу.

Четири запослена нове послове нуде претежно људима с подручја Новог Сада, и то углавном где је потребна нижа квалификација или средња стручна спрема грађевинске, угоститељске и машинске струке.

– Годишње се у нашу базу података пријави од 600 до 1.000 људи који траже посао. Грађевинске и угоститељске раднике углавном брзо запошљавамо током сезоне, најчешће на одређено време. Наравно, све раднике пријављујемо и они имају измирене доприносе за ПИО и здравствено осигурање. На прошлом сајму посао је код нас потражило око 100 људи, а од тога смо запослили десет посто – рекао је Петар Раичевић, директор Агаве.

Поменуте агенције, када немају расположивих кадрова на евиденцији, помоћ затраже од НСЗ.

Мирослав Мектеровић

ДЕЛЕГАЦИЈА СРБИЈЕ УПРАВО СЕ ВРАТИЛА ИЗ ЉУБЉАНЕ

Словеначке пензије на пролеће

У идућој години очекује се потписивање споразума о социјалном осигурању и са Канадом и почетак примене оваквог документа са Турском, каже Зоран Пановић, директор Завода за социјално осигурање Србије

Делегација Републике Србије управо се вратила из Љубљане са још једне рунде припрема за почетак примене Споразума о социјалном осигурању две земље, овај документ упућен је на ратификацију у Народну скупштину Србије по хитном поступку и – све су реалнија очекивања да би прве словеначке пензије могле да стигну у Србију с почетка пролећа. Наравно, ако и у Словенији, по-

за социјално осигурање Републике Србије.

Ова година, иначе, била је веома динамична за запослене у Заводу за социјално осигурање: ни с два месеца предаха седали су за сто са колегама из неке од држава са којима су закључени међународни уговори о социјалном осигурању.

– У току године било је седам разговора са органима за везу других држава везаних за области пензијског и

блеми који се појављују у примени уговора закључених са тим земљама.

Као веома значајне Пановић истиче разговоре с колегама из Савезне Републике Немачке са којима су, како у области пензијског и инвалидског осигурања, тако и у области здравственог осигурања, постигнути одлични резултати:

– Посебно издвајамо чињеницу да су, након вишегодишњег застоја у пре-

ном осигурању (сигурности) са Мађарском, Словенијом, Француском, Белгијом и Швајцарском.

У Заводу и за 2010. планирају наставак интензивних активности: очекује се потписивање споразума о социјалној сигурности са Канадом, као и разговори са органом за везу Републике Турске о свим питањима везаним за почетак примене споразума о социјалном осигурању са овом државом потписаног у октобру ове године приликом посете турског председника Београду.

Такође се планира наставак разговора са надлежним колегама Грчке и Аустралије о склапању конвенције са овим земљама, у плану су разговори о будућим споразумима са Украјином, Белорусијом, Кипром, наставак сарадње са носиоцима социјалног осигурања свих бивших југословенских република, као и са партнерима из Аустрије, Луксембурга, Француске, Италије, Швајцарске и Румуније.

– Посебно напомињемо да Завод има успешну сарадњу са колегама из Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање који се баве питањима примене међународних уговора о социјалном осигурању, као и са осталим носиоцима обавезног социјалног осигурања и надлежним министарствима у Републици Србији – каже, на крају, Зоран Пановић, директор Завода за социјално осигурање Републике Србије.

Г. О.

Изузетно „берићетан“ исход разговора са Немцима

сле 18 година оклевања, убрзају ратификацију споразума.

– Потписали смо Протокол о читавом низу питања, међу којима су двојезични обрасци или особе које ће даље бити „веза“ између органа две државе, и размотрили још неке правне детаље које је неопходно усагласити да би се створиле претпоставке за неметан почетак примене Споразума и Административног споразума за његово спровођење, оба потписана у септембру – каже Зоран Пановић, директор Завода

инвалидског, здравственог и осигурања за случај незапослености, и на њима су, после вишегодишњег застоја насталог због непостојања органа за везу Републике Србије надлежног за примену међународних споразума о социјалном осигурању, поново успостављени контакти са иностраним партнерима – објашњава Пановић.

Одржани су разговори са носиоцима социјалног осигурања земаља у окружењу (Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Македонија), на којима су решена бројна спорна питања и про-

говорима, на састанку са Савезом немачких здравствених благајни у октобру 2009. године утврђени износи паушалних трошкова здравствене заштите за период од 2005. до 2008. године. По овом основу Републички завод за здравствено осигурање Србије приходоваће знатна девизна средства – наставља наш саговорник.

Такође су представници Завода током 2009. године активно учествовали у преговорима надлежних органа (министарстава) о закључивању нових међународних уговора о социјал-

Чекајући пензију (Фото: Раде Крстинић)

АКО ВАМ ЈЕ НЕУПЛАЋЕНИ СТАЖ УСЛОВ ЗА ПЕНЗИОНИСАЊЕ

Уплата из сопственог џепа

Суму коју измиристе уместо несавесног послодавца свакако треба да покушате да наплатите судским путем

Постало је већ уобичајено да пред крај године будуће пензионере највише интересује стање на листингу, па су гужве пред шалтерима Пензијског фонда ових дана знатне. Многи се непријатно изненаде када открију да им послодавац није уплатио доприносе, па се распитују шта да предузму, односно да ли постоји начин да се тај проблем реши. Најчешће се чују тврдње да је послодавац „нестао“ или да је финансијски пропао, да да је узалудна обећања, да је чак донета и судска пресуда али да самовољи послодавца нема лека...

Уколико вам је део стажа, који није покривен доприносима, неопходан да бисте испунили услов за пензионисање, а процењујете да ваш послодавац „не може“ или једноставно не показује намеру да вам уплати дугујуће доприносе, онда вам остаје могућност да то, уместо њега, урадите сами: писменим захтевом треба да затражите од Фонда да вам омогући самосталну уплату за период који није измирен доприносима.

За такав захтев није предвиђен посебан образац. Довољно је да на обичном папиру наведете да желите сами да уплатите допринос који није плаћен, са назнаком да вам тај стаж представља услов за пензију (то, наравно, подразумева да је сав преостали стаж на вашем листингу уредно покривен доприносима за ПИО). Тај захтев можете, уз осталу неопходну документацију

(радну књижицу, решење о престанку радног односа, војну књижицу, одјаву последњег осигурања) да придружите обрасцу захтева за пензију.

Фонд ће, наравно, ценити основност таквог захтева након детаљне анализе чињеничног стања, израчунати износ који треба уплатити и о томе обавестити подносиоца захтева.

Без обзира на то што самостално уплаћивање доприноса уместо послодавца у извесном смислу представља нужно зло, већина запослених се, кад већ нема другог излаза, опредељује за ту опцију. Та инвестиција свакако није узалудна када је већ извесно да без тог стажа нема услова за пензионисање, па не треба оклевати. Али, не треба одустати ни од покушаја да се тај дуг ипак, бар накнадно, наплати од правог дужника – од послодавца. У случају да суд донесе пресуду у вашу корист, треба тражити њено извршење и на тај начин наплатити нервозу и стрес, у складу са оном народном „ко не плати на мосту, платиће на ћуприји“.

С. Марсенић

После „везивања“, повраћај новца

Једно од честих питања ових дана јесте шта се дешава ако запослени, да би остварио право на пензију, сам себи уплати доприносе, а послодавац то накнадно такође уради, рецимо сада, када му је држава омогућила да, на буџетски кредит, измири дугујуће доприносе свим радницима. Ни ту нема дилеме: „књижиће“ се уплати послодавца, а сума коју је сам уплатио – биће враћена бившем запосленом.

ОБЕЛЕЖЕН МЕЂУНАРОДНИ ДАН ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Доста урађено, мора и више

Рад инвалидских организација држава сваког месеца финансира с 20 милиона динара, за 61 пројекат у овој години дато је 60 милиона динара, припремају се закони о коришћењу паса водича за слепе особе и о знаковном језику...

Међународни дан особа са инвалидитетом, 3. децембар, који су установиле Уједињене нације 1992. године, и овог децембра обележен је низом манифестација и активности с циљем да се укаже на проблеме ове популације и да се унапреде њихова заштита и положај.

Процењује се да у свету има 500 милиона инвалида, док је у Србији

ји и запошљавању, ратификована је Конвенција о правима особа са инвалидитетом и усвојен Закон о потврђивању Опционог протокола, ступио је на снагу Закон о основама система образовања и васпитања који уводи инклузивно образовање за особе са инвалидитетом, а донети су и нови Закон о социјалном становању и Закон о планирању и изградњи, два

итд. Указујући на мото европског инвалидског покрета „Ништа о нама без нас“, она је рекла да око 800.000 инвалида у Србији треба да, преко инвалидских организација укључених у Националну организацију особа са инвалидитетом, учествује у доношењу свих одлука везаних за њихов живот. Од надлежних државних органа НОО-ИС тражи доношење посебног закона

око 800.000 особа са инвалидитетом које су груписане у 400 организација, мрежно повезаних на локалном и републичком нивоу. Често се каже да у односу према особама са инвалидитетом друштвена заједница показује своје лице, али и – наличје. У саопштењу за јавност, које сваке године издају поводом Дана инвалида, особе са инвалидитетом наглашавају да желе исте могућности за живот и развој као што их имају остали чланови друштва, живот без архитектонских и других физичких баријера, без дискриминације у школовању и запошљавању. Зато су и овог трећег децембра подсетили јавност на своје постојање и проблеме слоганом „Са нама а не покрај нас“.

У Србији, у мају ове године, после шест година лобирања, усвојен је Закон о професионалној рехабилитаци-

документа такође важна за особе са инвалидитетом – речено је на конференцији за новинаре коју су, поводом овог дана, организовали представници Националне организације особа са инвалидитетом Србије (НООИС), подсећајући на неке од највећих резултата остварених у овој, изузетно тешкој и кризној години.

Међутим, и поред помака, особе са инвалидитетом у Србији и даље не уживају довољно права која би им омогућила пуну једнакост и укљученост у све друштвене токове, навела је Иванка Јовановић, извршни директор НОО-ИС-а, додајући да су ове особе у Србији и надаље једна од највећих и најугроженијих мањинских група са великим процентом сиромашних незапослених, без систематских развијених сервиса подршке, као што су сервис персоналних асистената, становање уз подршку

о организацијама особа са инвалидитетом, хитно усвајање закона о социјалној заштити и да Законом о играма на срећу буде, као до сада, регулисано финансирање инвалидских организација у процентуалном износу.

Владимир Пешић, помоћник министра рада и социјалне политике, подржао је ове захтеве, уз напомену да је доста урађено, али да може и више. Помоћ државе поткрепио је подацима – око 500 инвалидских организација Министарство сваког месеца финансира с 20 милиона динара, а за реализацију 61 пројекта у овој години дато је 60 милиона динара. У току је израда закона о коришћењу паса водича за слепе особе, као и о знаковном језику, који ће бити стандардизован и равноправан са свим осталим језицима.

Миланка Иванчајић

ПРЕДСТАВНИЦИ ИНВАЛИДА У СКУПШТИНИ БЕОГРАДА За лакшу свакодневицу

Представнике организација особа са инвалидитетом примио је, у Старом двору, Милан Кркобабић, заменик градоначелника Београда. У једночасовном сусрету разговарало се о проблемима са којима се инвалиди сусрећу у свакодневном животу и како да се они превазиђу.

Београд је, преко Секретаријата за социјалну зашти-

ту, у 2009. години за разне програмске активности хуманитарних организација, одабране јавним конкурсом, издвојио 20 милиона динара, 140 најбољих студената са инвалидитетом добило је стипендије, такође путем конкурса, у укупном износу од 32 милиона динара, подсетио је, између осталог, Кркобабић.

Обезбеђен је бесплатан превоз у возилима ГСП-а за особе са телесним инвалидитетом, ангажовано је и 14 комбија који превозе инвалиде, за шта је град издвојио 54 милиона динара. Издато је око 1.000 бесплатних легитимација, направљено око 1.000 паркинг места за инвалиде, субвенције за комуналне услуге користи око 25.000

домаћинстава са инвалидима, а за 350 деце ометене у развоју обезбеђен је превоз од куће до боравка и назад, као и организовано летовање уз надзор васпитача.

Према Кркобабићевим речима, Београд ће и у наредној години наставити да разним олакшицама суграђанима, инвалидним лицима, омогућава лакшу свакодневицу. **М. И.**

ИНФОСТУД АНАЛИЗИРАО ОГЛАСЕ НАМЕЊЕНЕ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Најтраженији као програмери и трговци

Особе са инвалидитетом од почетка године најлакше су могле да се запосле у области информацио-них технологија, опште економије, трговине и администрације – показала је анализа огласа доступних и особама са инвалидитетом коју је урадио сајт poslovi.infostud.com. Наиме, више од половине огласа који су током године охрабривали и особе са инвалидитетом да се на њих јаве било је из ове области, а највише радних места било је за ПХП и „јава“ програмере, продавце, комерцијалисте и књиговође. Послодавци су за кандидате са инвалидитетом расписивали и огласе за посао у области консалтинга, али и вишег и средњег менаџмента.

С друге стране, најтеже је било микробиолозима и истраживачима – приправницима. Наиме, у последњих годину дана била су свега два огласа, за посао доступан и особама са инвалидитетом, из области ветерине и физике.

Које је критеријуме морао да задовољи незапослени? Највећи број кандидата (око 42 одсто) из ове категорије морао је да има завршену средњу школу, а више од трећине огласа било је расписано за оне са завршеним факултетом. Сваки пети оглас био је намењен особама са вишом школом.

У наведеном периоду било је укупно више од 1.300 огласа доступних и овој категорији кандидата, а највише су их расписали Кроноспан, Теленор, Youngculture, Енмон, Марбо продукт и Прокредит банка.

Иначе, да би ширио могућности запошљавања особа са инвалидитетом, сајт poslovi.infostud.com већ годину дана послодавцима нуди да у оглас за посао поставе иконицу која симболизује доступност радног места и особама са инвалидитетом. На овај начин сајт жели да охрабри кандидате са инвалидитетом да се јављају на огласе за посао без страха да ће бити одбијени. **Г. О.**

Посао за Бранку

Бранка Пешић, 28-годишња Чачанка која је још као деветогодишња девојчица у Сјеници, у експлозији бомбе заостале из Другог светског рата, остала без вида и обе шаке, али је, захваљујући помоћи породице и пре свега сопственој упорности, завршила економски факултет (о чему је наш лист писао прошле године), после трогодишњег чекања – добила је посао: од 1. новембра ради као приправник на радном месту референта за социјално-економске односе у Савезу слепих Србије.

– Није ми био проблем да савладам, већ да користим Брајево писмо, пошто немам прсте нисам могла да читам, тако да сам морала све да памтим – присећа се Бранка тешкоћа током образовања. Сада је задивљујуће хитра у раду с рачунаром.

На послу, за који се пријавила на конкурс, остаће годину дана. Из Чачка се преселила у Београд и нада се да ће ту и остати. **М. И.**

ДАН ИНВАЛИДА СВЕЧАНО ОБЕЛЕЖЕН И У НОВОМ САДУ

Подићи квалитет живота

У првом плану инсистирање на доношењу неопходних закона

Покрајински савез инвалида рада уприличио је, поводом обележавања 3. децембра, свечаност у хотелу „Нови Сад“ којој су присуствовали и Божидар Цекић, председник Савеза инвалида рада Србије, Милена Васић Ступар из Покрајинског секретаријата за социјалну политику и демографију, Анка Малешевић, саветник у Покрајинском секретаријату за рад, запошљавање и равноправност полова, директори филијала ПИО Нови Сад и Суботица Илија Шаквић и Маја Глончак, председник Савеза пензионера Војводине Милан Ненадић, председник Савеза за спорт и рекреацију инвалида Војводине Милорад Килибарда, као и представници општинских организација инвалида рада Војводине и пријатељи Савеза.

Била је то прилика да се учесници, кроз кратак осврт секретара Савеза Славојке Кљакић, подсети на неколико важних порука Уједињених нација, као да „линија која дели инвалиде од здравих није непремостива, а да болест, инвалидност и старост прете и здравима“, а да правило број један УН наглашава „подизање свести о инвалидним лицима у друштву“, због чега је и неопходна још чвршћа сарадња организација инва-

лида са органима власти и њихово учешће у развоју политике према инвалидској заштити.

– Нама је дан инвалида у току целе године – рекао је Божидар Цекић – јер смо увек активни и трудимо се да побољшамо положај наших чланова и организација. Као члан Савета Републике Србије за инвалидска питања залагао сам се за законе којима се побољшава положај ове популације. Захваљујући ресорном Министарству и министру Расиму Љајићу, успели смо да се неки закони измене, а нови донесу, попут Закона о рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

Цекић је поновио забринутост због Закона о удружењима грађана где су многољудне хуманитарне организације изједначене са било којим грађанским удружењима која могу да формирају и три човека, и најавио истрајавање у зах-

теву да се донесе посебан закон о особама са инвалидитетом какав имају и многе европске земље: много је боље имати законе на које можемо да се ослонимо, него да нам о правима решавају поједини људи по својој вољи, објаснио је.

– Превасходни циљ Покрајинског секретаријата – нагласила је Милена Васић Ступар – јесте да и данас, обележавајући овај дан, скренемо пажњу јавности да са нама живи око 10 одсто људи са инвалидитетом, и да је обавеза друштва и надлежних институција да им олакшају живот и подигну квалитет њиховог живљења. Најбољи начин је, свакако, да им омогућимо да, очуваним капацитетима, сами себи допринесе, да зарађују, а ако то није могуће, да им институције помажу на други начин. Задовољство нам је и да помажемо удружења која их окупљају пошто је многи-

ма, у оквиру таквих „породица“, много лакше.

– Подаци да у Војводини данас има око 82.500 пензионера по основу инвалидности, са просечним примањем од 20.500 динара, што је за око 1.200 динара ниже од просечне пензије, јасно говоре о тешкоћама у састављању краја с крајем – рекао је Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине. – Ова година била је изузетно тешка, али се треба спремити за 2010. у којој ће пензије бити на леду све до априла 2011, кад се, уколико се ништа не промени, очекује прво усклађивање. На седници Управног одбора Фонда ПИО предложио сам да се у буџету планирају две до три милијарде динара које би се једнократно или двократно исплатиле најугроженијим пензионерима, а такав захтев упутићемо и у име Савеза пензионера Војводине.

Да се у организацијама инвалида рада чланови, осим бригом о преживљавању, баве и лепшим активностима, показали су вокална група „Златни глас“ из Шиде и певачка група из Пландишта, који су певањем и рецитовањем својих стихова загрејали срца присутних.

Ика Митровић

КАКО УНАПРЕДИТИ ОДНОС ПРЕМА СЛЕПИМА У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

Да лифтови проговоре

Улазе у зграде прилагодити потребама инвалида, увести звучне најаве станица у аутобусима и упутства за лекове на Брајевом писму, а „зелене линије“ у супермаркетима, само су неки од предлога с округлог стола

Мада је Савез слепих и слабовидих Србије био организатор округлог стола под називом „Како унапредити однос према слепима и слабовидим особама у јавним службама“, проблеми с којима се суочавају слепи актуелни су и за многе грађане са другачијим врстом инвалидитета. О томе како се јавне службе односе према слепима и слабовидима, а како би требало, говорио је мр Тихомир Николић, а захваљујући присуству Десимира Де-

раних у Савезу слепих, мада се процењује да их је и 20 пута више, али нису пријављени (најчешће они који су због старости или болести постали слабовиди).

Док за већину људи чекање на промену светла на семафору изазива нестрпљење, за слепе је велики проблем ако семафор није звучни (специфичним сигналом најављује да је пролаз слободан) или говорни (наводи име улице коју слепо ли-

ђени, без физичких баријера, за кретање лица у колицима).

Не би смело, речено је, да се догађа да, због уских врата, инвалид не може да уђе у банку, па да тада банкарски службеник мора да изађе напоље да би му омогућио да обави посао због којег је дошао. Законом је прописано, али се на томе мора инсистирати, чуло се на округлом столу, да извођач радова уреди улицу без физичких баријера. Велики проблеми су и куповине у супермаркетима, па је трговцима сугерисано да омогуће инвалидима посебне телефонске линије, које би могли да користе и остали грађани, за информисање о производима на снижењу – тако нешто постоји у свим западним земљама и назива се „зелена линија“.

По казивању слепих, превоз градским саобраћајем био би много једноставнији када би преко звучника најављиване станице, што је пракса у многим европским градовима, када би лифтови у јавним установама били „озвучени“ и наводили спратове, врата и зидови на станицама били обележени флуоросцентним бојама, са великим називима и бројевима... Очекује се да и фармацеути упутства за лекове пишу Брајевом азбуком, да се то писмо „уведе“ и у јеловнике у ресторанима, да у свим здравственим центрима постоје дисплеји да би глуви човек могао да прочита своје име које не може да чује када га прозову, као и да сајтови Народне банке Србије буду доступни слепима (са гвернером Радованом Јелашићем разговарало се да се поставе „звучни сајтови“ као што је то учинило Министарство за државну управу и локалну самоуправу).

Са представником Министарства за инфраструктуру договорено је да се Савез слепих укључи у доношење правилника којима се регулишу нека питања у саобраћају, а да са Градским секретаријатом за саобраћај учествује у одређивању локација за постављање говорних семафора у Београду.

М. Иванчајић

ВЕЛИКИ БРОЈ НЕЗАПОСЛЕНИХ ИНВАЛИДА У ВОЈВОДИНИ

Нова радна места у „Лири“

Кикиндска „Лира“, заштитна радионица која послује у склопу „Цимоса“ из Копра и од укупно 178 радника упошљава 106 особа са инвалидитетом, опремила је ове године нови шиваћи погон за производњу заштитних одећа уз помоћ 40.000 евра добијених из Министарства економије и регионалног развоја. Субвенцијом Покрајинског секретаријата за рад запослено је осам особа са инвалидитетом.

– Прошле и ове године посао је добило 22 младих са инвалидитетом, углавном глувонемих или оштећеног слуха, и лица са менталном инсуфицијенцијом са евиденције Националне службе за запошљавање – рекла је Јасмина Миланов, директорка „Лире“.

Мирослав Васин, покрајински секретар за рад, истакао је, приликом

(Фото: Сава Завишић)

обележавања Међународног дана инвалида у „Лири“, да у Војводини званично има 5.850 незапослених особа са инвалидитетом, од којих 3.000 инвалида рада, али да је ситуација још тежа јер се многи ни не пријављују код НСЗ.

М. М.

снића, представника Министарства за инфраструктуру, пажња скупа била је усмерена на проблеме које инвалиди имају у саобраћају. Будући да најављени лекар из Министарства здравља није дошао, изостао је и разговор о веома важној теми за слепа лица – односу здравствене службе према њима. Ово је утолико важније ако се зна да у Србији има 9.500 слепих и 1.500 слабовидих особа евиденти-

це тренутно прелази). Уз предлог за постављање што више говорних семафора који су бољи од звучних, Министарству за инфраструктуру биће предложено и постављање рељефа на тротоару који би „водио“ слепо лице до семафора. Предлог ће ићи и на адресу београдског Секретаријата за саобраћај, као и захтев да улице, пешачки прелази и улази у зграде које се граде буду прилаго-

Др Милорад Мијатовић, Драго Ђокић, Љубисав Орбовић, Славица Савић и Душко Вуковић

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА О РЕФОРМИ ПЕНЗИЈСКОГ СИСТЕМА

Редовни доприноси и јачање Фонда

Обавезујуће инструкције за члана у владиној групи да не прихвати дужи стаж за жене, обрачун пензије који би био неповољнији за будуће пензионере, ни усклађивање које би их свело на социјалне случајеве

На недавној Конференцији за новинаре у Радничком дому у Новом Саду, Љубисав Орбовић, Душко Вуковић и Славица Савић, функционери Савеза самосталних синдиката Србије, као и др Милорад Мијатовић, председник војвођанског Синдиката, и председник Градске организације Новог Сада Драго Ђокић говорили су о ставовима у вези с реформом пензијског система, а одговарали су и на многа питања која данас тиште раднике Србије.

Представник Синдиката, као и осталих социјалних партнера, учествује у првој од три експертске групе (прва ради пројекат измене Закона о ПИО, друга на Централном регистру, а трећа група припрема предлоге за реформу Фонда ПИО) које је Влада Републике Србије основала да припреме предлоге за стварање дуготрајног, економски одрживог, пензијско-инвалидског система у Србији.

– Иако још немамо званичне предлоге новог, или измена Закона о ПИО, у Синдикату смо припремили инструкције за нашег пред-

ставника у владиној радној групи које су за њега обавезујуће. Рецимо, пошто је „архивирана“ гласина де ће жене морати да раде до 65. године живота да би оствариле старосну пензију, сматрамо да је неодрживо и да се померање одласка ове популације у пензију фактички изведе на други начин, рецимо, да се дужина захтеваног стажа за старосну пензију код жена подигне са 35 на 38 година. Сматрамо и да је важно како ће се убудуће обрачунавати висина пензија, као и како ће се оне усклађивати. Наиме, не подржавамо да се општи бод израчунава на начин да осигураници, који ће остварити право на пензију након доношења новог закона, буду у неповољнијем стартном положају у односу на оне који ће у пензију отићи пре доношења овог закона. С обзиром на то да још немамо „на папиру“ ни преднацрт закона, не можемо прејудуцирати или говорити о конкретним решењима, али ставови Синдиката су ту апсолутно јасни – рекла је Славица Савић.

Љубисав Орбовић додао је да је већина радника у Србији у неколико протеклих година имала изузетно тежак живот:

– Имали су мале или нередовне плате, и ако им се евентуално умање права када буду пензионери, биће фактички социјални случајеви. Зато ће Синдикат, након појаве нацрта новог закона о ПИО у јавности, обавестити чланство и грађане Србије о својим ставовима о одредбама тог закона. Зависно од реакције радника и грађана, спремни смо да њихове интересе бранимо преговорима и разговорима са Владом Србије, а ако је потребно и протестима – нагласио је Орбовић.

Одговарајући на питања новинара о сивој економији и нередовним уплатама доприноса за ПИО, као и најавима из Владе Србије да ће након нове године држава завести ред у тим областима, Орбовић, Савић и Вуковић истакли су да је држава у неку руку и одговорна што је дозволила да се такве ствари масовно дешавају, па да она мора и да заведе ред у тим областима. По њима, стрик-

ном применом и постојећих закона и механизма наплате могу се дисциплиновати послодавци да редовно уплаћују доприносе за ПИО, а и око 400.000 људи (према процени СССС) који раде у зони сиве економије, може се на тај начин превести у реалну економију. Тада Србија неће морати да издваја из буџета више од 40 посто средстава за исплату пензија. Према речима Славице Савић, потребно је и да се доприноси за ПИО радницима уплаћују према њиховој квалификацији на радном месту, а не на минималну зараду. Те мере, и јачање Фонда ПИО као инвестиционог фонда, са свом његовом имовином и уз нека друга улагања, омогућиће да ствари у области државног стуба пензијског осигурања крену набоље, јер, истини за вољу, други стуб пензијског осигурања (обавезно приватно осигурање) у Србији је под знаком питања или је далека будућност, па тиме и предлози о исплатама бруто зарада запосленима сигурно не иду у правцу обезбеђивања њихове сигурне старости.

Мирослав Мектеровић

ПРЕТИ ЛИ ДРЖАВИ БАНКРОТ ЗБОГ ПЕНЗИОНЕРА

Ко и зашто штити неплатише доприноса

Државни посленици ћуте о огромној имовини Фонда ПИО (само у РХ центре уложено је више од 450 милиона евра) чијим враћањем би се увећала материјална основа Фонда

Недавно је високи државни чиновник изјавио да је држава присиљена да узима међународне кредите да би исплаћивала пензије и да тога нигде нема. Да ли је то порука да треба снизити пензије да држава не банкротира? Свим државним посленицима који исто мисле постављам следећа питања:

Прво, да ли се сматра да су пензионери људи који никад нису радили и којима држава у старости даје социјалну помоћ, или је познато да су пензионери током целог радног века из својих зарада издвајали обавезне доприносе за социјално осигурање тако да је пензија облик обавезне штедне за старост?

Друго, држава, а не Фонд ПИО, уређује сва питања из области пензијског и инвалидског осигурања. Зашто је држава снизила стопу доприноса? Фонд је у позици-

ји службе која само спроводи закон, али нема право да контролише уплату доприноса и није овлашћен да од обвезника доприноса, неплатиша, принудно наплати допринос.

Треће, из средстава Фонда ПИО изграђени су многи објекти. Према изјави директора Фонда објављеној у „Гласу осигураника“ бр. 24 у децембру 2007. године, у градњу 28 РХ центара Фонд је уложио више од 450 милиона евра, а ту вредност утврдили су судски вештаци. Пензијски фонд је покренуо судске поступке за утврђивање свог власништва на тој имовини и, нажалост, до сада је само један спор решен. Зашто судови ћуте?

У међувремену, држава је ту имовину приватизовала или подржавила.

Свако од нас схвата колико би та имовина ојачала материјалну основу Фонда ПИО, рецимо, да је издаје у

закуп или део прода па новац стави на орочену штедњу или купи акције солидних фирми итд.

Зашто нико од државних посленика који се често јавно вајкају да су средства за пензије велик терет за државни буџет, не обезбеди да се поменута имовина врати Фонду ПИО или бар јавно докаже да је неистина горе изложено?

Четврто, у прилог тврдњи да је некада Фонд ПИО имао снажну материјалну основу, треба рећи да су средства Фонда неповратно улагана и у изградњу путева и других објеката од јавног интереса, да су грађени станови за пензионере без стана, да је велики број пензионера о трошку Фонда био у бањама, итд.

Због тога, питање да ли је Фонд осиромашео кривицом пензионера или службе Фонда, или кривицом неког трећег?

Пето, колико пута смо чули да више стотина хиљада људи ради на црно, па питам:

– да ли се то запослени добровољно одричу социјалног осигурања, или

– многи послодавци се свесно богате (не уплаћују доприносе) знајући да им нико ништа неће или не може, или

– државни органи свесно помажу богаћење великог броја послодаваца на штету радника и државе или су неспособни да извршавају своју законску обавезу. Наиме, према члану 65 Закона о доприносима за социјално осигурање, контролу наплате и принудну наплату ових доприноса обављају државни органи који обезбеђују контролу и принудну наплату пореза на доходак грађана.

Да ли негде у свету, у правној држави, како се то популарно каже, државни органи у тако великом обиму не спровode закон? Ако су државни органи из било којих разлога у немогућности да спроведу закон, зашто макар не објаве списак највећих дужника доприноса па би можда морална осуда јавности натерала неплатише да поштују закон. Нажалост, и у овом погледу, држава их је заштитила јер је у члану 7 Закона о пореском поступку предвиђено да су сви подаци о пореским обвезницима службена тајна.

Закључак: очигледно је да неко неће да дозволи да се Фонду ПИО врати његова имовина и да су државни органи неефикасни у наплати доприноса. Да ли је могуће да се у врху власти не разумеју ови проблеми или сматрају неважним или пак неко свесно помаже да се Фонд систематски урушава у намери да га у скорој будућности као „неспособног“ укине, а пензије претвори у вид социјалне помоћи о којима брине нека служба у неком министарству?

Др Ковиљка Романић

БЛАГОВРЕМЕНИМ ПРЕГЛЕДОМ МОГУЋЕ
СПРЕЧИТИ ОШТЕЋЕЊА СЛУХА

Можете ли да чујете свет

Процењује се да око 10 одсто становника Србије има неко оштећење слуха и да се суочава са озбиљним последицама, све до социјалне изолације

Доба у коме живимо могло би слободно да се назове добом информација и – децибела. Чак 80 одсто свих информација добијамо путем слуха, а он је, савременим бучним животом, све више угрожен. Оштећења слуха већ спадају у најраспрострањенија оштећења људских чула у целом свету, а истовремено представљају проблем који најефикасније може да се спречи превентивним деловањем. Управо зато у свету је покренута глобална иницијатива Hear The World која за циљ има подизање свести о значају слуха, друштвеним и емоционалним последицама слушних оштећења и губитку слуха са којим се суочава 16 процената светске популације. Швајцарска компанија Phonak, светски познат произвођач слушних апарата и бежичних комуникацијских система, покренула је у јесен 2006. године иницијативу која истиче неопходност превентивног деловања и доступност напредних технолошких решења којима се може помоћи људима оштећеног слуха. Српски партнер швајцарског Phonak-а – ком-

панија Sani Group почела је спровођење ове иницијативе и у нашој земљи.

– Кроз иницијативу Hear the World желимо да слух добије место значајне теме у Србији и да покренемо друштвени дијалог. Циљ нам је да подстакнемо људе да мисле о свом слуху и о томе шта он значи за квалитетан живот сваког појединца. Желимо да скренемо пажњу јавно-

сти на превентивно деловање којим се може спречити настанак оштећења слуха, као и да заједно делујемо на пољу смањења друштвених и емотивних последица које настају услед губитка слуха – истиче Весна Стојаковић, менаџер пројекта у нашој земљи.

Више од 16 одсто људи на свету има неко оштећење слуха, а процењује

се да ће до 2015. године чак 1,1 милијарда светске популације имати оштећен слух. Са старењем саме популације и порастом буке у свету, све више људи неће бити способно да чује добро, потенцијално се суочавајући са социјалном изолацијом.

Тренутно 12-15 посто становника Европе има неки тип оштећења слуха, а процењује се да око 10 одсто становника Србије има оштећен слух. Последице слушних оштећења могу бити изузетно тешке и имати значајан утицај на квалитет живота појединца. Циљ иницијативе Hear the World јесте едукација шире јавности о значају слуха, друштвеним и емоционалним импликацијама слушних оштећења, као и информисање о доступним решењима за особе оштећеног слуха.

– Доступни подаци говоре да просечна особа и поред знакова који упућују на могуће оштећење слуха, чека и до 10 година до прве провере слуха доводећи у питање квалитет свог живота. Желимо да скратимо период до првог тестирања, зато ћемо спровођење иницијати-

Са бесплатним прегледима почело се у Шапцу

ОПШТИНА ТРСТЕНИК УЛАЖЕ У ЗДРАВСТВО

Обновљене амбуланте

Од новца намењеног здравству за ову годину, трстеничка општина је највише – 5.500.000 динара утрошила за обнову Здравствене станице у Великој Дренови. У 2009. је, такође из општинске касе, обновљено још неколико сеоских амбуланти, чиме је здравствена заштита постала доступнија становницима удаљених места овог подручја. За реновирање амбуланте у Јасиковици утрошено је око 200.000, док је за обнову амбуланте у Лопашу потрошено око 130.000 динара. Дом здравља у Трстенику је за њихово опремање, као

и за опремање амбуланти у Доњем Дубичу, Пољни и Рилцу утрошио око 150.000 динара.

Дом здравља „Др Сава Станојевић“ у Трстенику је, иначе, једна од 42 здравствене установе у Србији које су обухваћене пројектом пружања и унапређења здравствених услуга на локалном нивоу ДИЛС, који, преко Министарства здравља, финансира Шведска банка. Значајну подршку овај дом здравља добио је и од јапанске владе од које ускоро очекује испоруку мамографа.

Д. Ивановић

ПОКЛОН ДОМУ ЗДРАВЉА У НОВОЈ ВАРОШИ

Болница на точковима

У оквиру пројекта техничке подршке Европске уније хитној медицинској помоћи у Србији, Дом здравља у Новој Вароши добио је на поклон санитарско возило које због медицинске опреме којом располаже представља праву малу „болницу на точковима“. Поклон вредан око 40.000 евра стигао је у Ново Варош посредством Министарства здравља.

– Ова донација ће знатно унапредити квалитет здравствених услуга, нарочито када је пацијенту потребна хитна медицинска помоћ – истиче др Сања Вранић, директор Дома здравља у Новој Вароши. **Ж. Дулановић**

Београђани: „Глас“ у руке, па – на проверу

Свим читаоцима „Гласа осигураника“ у Београду компанија Sani Group нуди бесплатну проверу слуха: довољно је да са примерком наших новина дођу у „Отооптик“ у Улици Коче Капетана 12-14 и тамо ће им, без икакве наплате, проверити не само слух, него ће им омогућити и бесплатну пробу слушних апарата, уколико се покаже да им је ово помагало потребно.

ве у Србији почети акцијом бесплатне провере слуха у свим малопродајним објектима наше компаније, односно у 27 градова Србије. Тренутно се овакви прегледи обављају у Шапцу, где имамо велики број заинтересованих грађана. Намера нам је да бесплатним проверама слуха обухватимо и велики део млађе популације, да бисмо победили и једну од највећих заблуда да оштећења слуха погађају само старије генерације – истиче Стојаковић.

Циљ Hear the World иницијативе је и покушај популаризације ношења слушног апарата као доступног решења за одређене типове оштећења слуха. Иако чак више од 800 милиона људи широм света има оштећен слух, тек 10-20 њих носи слушни

апарат. Један од основних узрока овог односа је светски раширена стигма повезана са оштећењем слуха која коначно води и ка одбојности према слушном апарату: предубеђење да тиме човек постаје „обележен“, да признаје да је стар...

Крајња визија Hear The World иницијативе јесте свет у којем се чуло слуха цени и штити и у којем ношење слушног апарата више није табу. Hear The World се бори против ове стигме мењајући погледе на проблем слушног оштећења и охрабрујући људе да заштите и цене свој слух.

Јер, како каже Хелен Келер, „звук гласа је најважнији подстицај – он доноси говор, изазива мисли и одржава нас у интелектуалном друштву човека“. **Г. О.**

СТОЛИЦА ЗА КАДУ
АТЕСТ бр. 16/99

Они који су здрави и млади да им буде лепше, корисније и удобније, а за старије и болесне да им буде лакше, сигурније и погодније.

СТОЛИЦА ЗА КАДУ
са вишеструком применом, за све ширине када. Чврста, стабилна, носивости 240 кг.

1.500 ДИН. + ПТТ

Тел. 011/34-13-181, 011/34-14-801

RADOST

САВЕТИ ИСКУСНЕ ДОМАЋИЦЕ

Рибљи паприкаш

Свежу рибу опрати и очистити, ако је већа одсећи главу и реп, а месо пажљиво одвојити од костију и исећи на комаде. Главу, реп, пераја и кости, са мало бибера у зрну и лорберовим листом, скувати па оцеђену супу користити за припрему јела, а месо са куване главе поскидати и, при крају кувања, убацити у јело.

Ако је риба средње величине, исећи је заједно са костима, а мале рибе (греч, караш, лињак и др.) кувати целе.

Замрзнуту рибу у филетима исећи на мање комаде. Ако се користи цела смрзнута риба, треба је одмрзнути тек толико да се скине кожа (на пример, ослић, шарпина) и исећи на комаде.

Исечену рибу прелити винским или јабуковим сирћетом, лимуновим соком или белим вином (да се не распадне у кувању). Посути је и сувим биљним зачином и, по жељи, бибером. У тој маринади риба треба да одстоји 15-30 минута.

Паприкаш може да се прави од једне или више врста риба. Неки препоручују најмање четири врсте, а када се прави од морске рибе, могу да се додају и други морски плодови (ракови, шкољке).

Од речне рибе, за ово јело су погодни шаран, амур, тостолобик, сом, кечига, смуђ, пастрмка, штука, јегуља, бабушка, греч, лињак и друге ситне речне и језерске рибе. Најбоље је комбиновати неку од маснијих (сом, шаран...) и поснијих риба (нпр. штука). Штука има доста костију, па су боље мање јер су и кости тање и мекше. Бабушка спада у јефтиније рибе, али има доста тврдих костију па је потребан опрез.

Од морских риба погодни су ослић, грдобина, скуша, туна, ража, шарпина, лигње, сипа, сардела и др., а то јело се обично зове бродет.

У рибљи паприкаш обавезно иде црни лук (од трећине до половине количине рибе) и мало белог лука. Неко воли да дода и свеж, ољуштен и исечен парадајз или парадајз сок, односно пире.

Риба, посласана у шерпу, прелије се водом (може супа од костију и главе) да огрезне (може комбинација воде и парадајз сока) и вином, сирћетом или лимуновим соком, и после сувим биљним зачином. Кува се на нижој температури, не меша, већ само 2-3 пута протресе. Овако могу да се припремају разне врсте риба, а свако може да прави своје комбинације.

Сом и шаран

Ако се набави већи сом (три кг или тежи), може од целог да се направи паприкаш ако је породица већа. Или, главу и реп исећи, скувати са бибером у зрну и лорберовим листом, па процеђену супу и месо с главе користити за паприкаш (остатак рибе исећи на шницле дебљине до једног сантиметра и оставити у маринади до сутрадан; онда испећи у рерни, испржити на роштиљу или поховати).

На мало уља кратко пропржити сецкану главицу црног лука па преко тога поређати комаде доњег дела рибе, прелити супом од рибе или водом (само да огрезне), посути мало сувог биљног зачина и алеве паприке, кувати на нижој температури око пола сата и, при крају, убацити кувано месо с главе. По жељи, на крају умешати мало киселе павлаке и посути першуновом листом. Послужити уз

куване резанце и салату од свежег поврћа.

На исти начин могу се припремити и шаран, амур

и толстолобик. Наравно, паприкаш може да се прави и од смуђа и пастрмке, али то су тако квалитетне врсте да их треба користити за друге врсте јела.

Мешана речна риба

Припремити два кг мешане рибе (шаран, штука, греч, лињак). Кратко пропржити две сецкане главице црног лука па додати два ољуштена сецкана парадајза, сецкану паприку, два чена белог лука, пола веџице першуна, пола каши-

чице сувог биљног зачина и пола кашичице бибера. Земљану или другу посуду која се може изнети на сто поуљити и сипати пола масе од поврћа, преко поређати рибу, прекрити остатком поврћа и додати неколико кришки лимуна. Прелити са два дл црног вина (или парадајз сока). Прекрити алу-фолијом и пећи у рерни. Може се послужити уз кувану тестенину или качамак.

На исти начин се припрема и јело од једне или више врста морских риба.

Мешана морска риба

Узети два кг мешане морске рибе или само једну врсту (на пример, шарпина или скуша). Исећи на колутиће 700 г црног лука и један кг парадајза (или по 500 г парадајза и кромпира исеченог на танке шните) и исецкати 5-6 ченова белог лука и везу першуна. Исецкати 50 г маслинки.

Дно посуде поуљити, сипати ред лука, па ред рибе, посути белим луком, сувим биљним зачином, маслинкама и першуном и тако ређати док се све не утроши.

Прелити са по једним децилитром маслиновог уља, винског сирћета или белог вина и водом колико је по-

ребно да јело огрезне. Прекрити алу-фолијом и пећи у рерни.

Прилог су барени кромпир и блитва преливени маслиновим уљем.

Пензионерка Кова

ПРИЧАЛА МИ МОЈА БАКА

Непристојни ЖИВОТ

Боље да ревизори нису ни почели да контролишу буџет, јер је од њихових налаза заболела глава и министре, и посланике, а богами и народ

Ал' се неки дан, чедо моје, поклопило на телевизији и у новинама. Таман гувернер почео да прича о томе како Србији засад не прети дужничка криза, али пошто се пребрзо задужујемо, и уколико тако наставимо, пашћемо у кризу. Доста ми је и вас и кризе, продерем се на гувернера – ни кривог ни дужног и угасим телевизију. Узмем да читам новине од последње стране, кад на другом листу неки враголан написао поруку у три реда: „УЗИМАЈ СЛОБОДНО! Имајући у виду наш наталитет, треба се задуживати неограничено! Од кога да наплате? Од беле куге?“

Тај што је написао, свака му част! Јер открило се скоро, кад је изашао први извештај државног ревизора, на шта су потрошене народне паре, што се сад по новом зову новци пореских обвезника. И да видиш, љуби те баба, да не звучи исто кад изговориш „народне паре“ и „новац пореских обвезника“. Ово му прво више личи на Алајбегову сламу, а ово друго некако европски, са респектом.

Али, да се вратим ја на те наше ревизоре. Дуго се, дете моје, држава скањивала да уопште и формира ту службу. Није се влада бојала њихових налаза, али требало је негде и да се приштеди. И баш на њих пало, јер та ревизорска институција никад није ни постојала. А ди да штеде на министарствима, дирекцијама, управама и агенцијама кад је ту запошљавано много људи из неколико влада, и актуелне коалиције. Скло-

ниш ли једног или два, доводи се у питање стабилност државе.

И тако су ревизори прво стајали само на папиру, па су следеће године примили неколико њих у државну службу, али за њих није било канцеларија. Ондак су им некако набавили мало столова и столица и који компјутер, и пустили их да раде, да контролишу буџет из прошле, 2008. године. Боље да нису! Од њихових је налаза заболела глава и министре, и посланике, а богами и народ. Јер Влада Србије је у прошлој години на „стручне услуге“ потрошила 4,8 милијарди динара, од чега је највећи део исплаћен појединцима за ангажовање по уговору о делу, супротно законима о државним службеницима, и без доказа да су ти послови и рађени. Накупили су неки службеници по републичким дирекцијама десетине хиљада прековремених сати, а у Пожаревцу су у Заводу за јавно здравље пожртвованији радили од 230 до 650 сати месечно. Оне са 650 сати треба отпустити из те куће, јер су својим примером, сагоревајући на послу сваког дана по 21 сат, чак и недељом, показали неумереност штетну по здравље, незабележену чак ни у Јапану...

Е, сад, пошто је ревизорски извештај повучен са Скупштине, видећемо је ли се главном ревизору Радославу Сретеновићу посрећило, или ће, кад по министарствима „попеглају“ неке ставке, испасти, Радославе, црни Радославе!

Кад сам малопре, чедо моје, споменула Јапанце, сетих се да ти кажем како они опет уводе неке новотарије. Пошто су забринути због гојазности својих становника, власти су законом одредиле максималан обим струка за све старије од 40 година – за мушкарце 90, а за жене 85 сантиметара. Пошто фирме једном годишње шаљу на лекарске прегледе све запослене, они са дебљим струком мораће на професионално саветовање о свом трошку. Компаније су обавезне да до 2012. године смање постотак гојазних радника за десет, а до 2015. за 25 одсто. У противном, уплаћиваће више пара у здравствене и пензијске фондове.

Е, да су нам сада јапански подготвени радници, а не ови наши мршави, без плата, што штрајкују глађу; па да нам припадну и њихови пуни пензијски и здравствени фондови! Стуштили бисмо се и ми ко америчка сиротиња у шопинг центре, онако лепа и дебела, и куповали свашта, и што треба и што не треба, толико смо жељни свега.

Не бисмо умели, љуби те баба, да ушетамо у неки отмени салон намештаја и, попут оног што се до јуче возао у ципу који му је позајмио пријатељ, пазаримо кухињу за 50.000 евра. Пошто је, кад су га питали откуд толики новци за кујну, рекао да „живи пристојно“, синило ми је да нас наша власт баш зато и не зарезује, јер живимо непристојно. И зато нам следују народне кухиње, које би за оних педесет хиљада евра многе нахраниле.

Унука Ика

КРИЗА НАМЕТНУЛА ИЗАЗОВЕ И НАЈБОГАТИЈИМА: ЗАКИДАЊЕ И У ШВАЈЦАРСКОЈ

Тањи чек на референдуму

Пре него што се пензионерима снизе примања, о томе ће се изјаснити цела нација

Догађа се оно што је пре светске економске кризе били незамисливо: да се пензионерима закида и у Швајцарској.

Али, Швајцарска је – Швајцарска, па ће о предлогу владе коначну реч рећи они којих се то највише тиче, пензионери и они који ће, раније или касније, али неизбежно, једнога дана то постати, на референдуму заказаном за 7. март идуће године.

Повод је предлог да се промени формула по којој се обрачунавају пензије, наравно, у складу са светским трендом, на рачун пензионера.

Два фактора, преовлађујућа иначе свугде у свету апсолутно без изузетка – мањи приходи пензијских фондова и пораст броја њихових корисника због демографског „старења становништва“, учинили су, како тврди влада, неизбежним да се у Швајцарској смањи такозвана стопа конверзије, проценат годишњих исплата пензионерима у односу на обим средстава која су током радног века одвајали за старе дане у пензијске фондове.

Досад је то било 7,5 одсто за мушкарце и седам одсто за жене (полна дискриминација која постоји и у

овој богатој држави сликовитих планинских врхова и лепих језера).

На једном практичном примеру то значи да неко ко је у свој пензијски фонд уложио милион франака, кад оде у пензију, док је жив, има право да ужива приходе од 70.000 франака годишње.

По новом предлогу, који је почетком децембра образложио министар унутрашњих послова (ресор који у Швајцарској брине и о пензионерима), ово би, за поменути улог, било смањено на 64.000 франака.

А шта ако на референдуму – који се у Швајцарској заказују сваки час, разним поводима (на последњем, одржаном у новембру, изгласана је забрана изградње џамија) – ово буде одбијено, што је вероватно, премда не и загарантовано?

У том случају, прокоментарисала је министарка економије Дорис Леутар, било би угрожено оно до чега је дугорочно стало свим припадницима ове нације од 7,5 милиона људи – економски просперитет земље. „Гласачи могу да бирају између социјалне сигурности и несигурности“, додао је на то поменути министар унутрашњих послова Дидије Бурхалтер.

Овим аргументима нису, међутим, импресионирани синдикати и политичке странке позициониране лево од центра, дакле у опозицији. Они су били ти који су изнудили референдум, прикупивши за своје становиште да смањење пензија није у реду и да треба да буде предмет националног изјашњавања чак 200.000 потписа, што је четири пута више од неопходног минимума. На истом референдуму гласачи ће се иначе изјашњавати и о предлозима да се оснажи „правни статус животиња“ (да се појача њихова законска заштита) и детаљније регулишу научна истраживања на живим људима.

Кампања је већ почела и биће довољно времена за изношење свих аргумената – и суочавање са новим реалностима.

Део тих реалности је и повећан број пензионера. У Швајцарској се радни век завршава са 65 година за мушкарце и 64 за жене, док за пуни износ пензије мушкарци треба да раде 44 године, а жене годину мање. Старије од 65 година данас је 25,9 одсто Швајцараца, а они који се данас пензионису, могу да се надају статистичком веку од 85,3 године.

Светска економска криза је ударила не само на први стуб швајцарског пензијског система, онај државни од кога у целости зависи 2,1 милион пензионера (три одсто више него прошле године), него и на други. Шест од десет приватних пензијских фондова тамо је у минусу, што значи да су им расходи већи од прихода. Изражено у францима, „кратки“ су за 22 милијарде (14,5 милијарди евра).

У швајцарским пензијским фондовима врти се око 450 милијарди евра, а током ове кризе они су изгубили око четири одсто своје вредности, што износи око 18 милијарди. Губитак није већи пре свега због строгих тамошњих прописа о томе како фондови могу да распоређују инвестиције којима се оплођују. По тим прописима, у стране хартије од вредности могу да улажу највише до 30 одсто укупног портфолија, 30 одсто у акције и 20 одсто у девизне обвезнице, јер је мало вероватно да би у све три категорије истовремено могло да се деси да буду на низбрдици.

Охрабрујућа вест је да су прва три квартала донела знатан опоравак прихода тих фондова, чак за око девет одсто, што, међутим, није донело и њихову комплетну стабилизацију.

Да ових дана није лако бити пензионер ни у Швајцарској сведочи и податак да је око 45.000 тамошњих пензионера у категорији сиромашних, што је око три одсто старијег становништва. Да није државне помоћи, у овој категорији би био сваки осми Швајцарац старији од 60 година.

Наравно, није исто, кад се упореде пензије у апсолутним износима, бити сиромашни пензионер у Швајцарској или у Србији. Швајцарска има веома високе трошкове живота у поређењу са осталим земљама Европске уније, па сходно томе и веома висок ниво плата. Наравно, подразумева се да те плате треба зарадити. Просечан приход тамо је близу 6.000 евра месечно, што укључује плате, приходе од камата и имовине и слично.

Милан Бекин

РАД ОД КУЋЕ СТИЧЕ СВЕ ВИШЕ ПРИСТАЛИЦА У ЕВРОПИ У папучама за радни сто

Криза је натерала послодавце, а и запослене, да додатно размишљају о свакојврсној штедњи. Један од не тако нових, али све популарнијих начина, јесте и – рад од куће. Под геслом „Радите паметније, живите боље“, близу четири милиона запослених Британаца већ је канцеларијски амбијент заменило домаћим, штедећи тако време и новац.

Британци свакако нису једини који су открили предности оваквог ангажмана, али засад само они, бар колико је познато, имају и посебан Дан рада од куће, установљен 2006, који увек пада средином маја: идуће, 2010. године то ће бити у четвртак 13. маја, када се очекује да милиони службеника хрпу дневних послова обаве са пријатне удаљености од фирме.

Процењује се да је корист од овакве акције вишеструка и не само лична. Чак се и растерећење возова и аутобуса, на само један дан, повољно одражава на смањење загушености саобраћајница, па самим тим и ниво загађености ваздуха.

Британија је овим проблемом посебно заокупљена, јер њени запослени, према једном истраживању Самсунга, проводе у превозу највише времена у целој Европској унији – годишње невероватних 47 радних дана.

Сваки десети запослени Британац (прецизније, 12 одсто) стално или повремено ради од куће, а у целој Европи таквих је 70 милиона, са предвиђањем раста на сто

милиона до краја идуће године. Нагли скок броја запослених „у папучама“ сразмеран је сталном напретку информатичке технологије, а сви послови засновани на коришћењу компјутера и интернета подложни су измештању из канцеларије: програмери, преводиоци, рачуновође, веб-дизајнери, писци, транскрибери (модеран израз за дактилографе), уносачи података... Листа је дугачка, а понуда потребних занимања стално се шири.

И, дилеме нема када су у питању предности. Радите кад вам одговара, релаксирани, не мислите на то шта сте обукли и како изгледате, нико вам не смета, па су и резултати бољи. Фил Флекстон из организације „Радите паметно“ истиче податак да је у „Бритиш телекому“, који има 64.000 запослених са флексибилним радним временом и 11.500 радника који раде од куће, продуктивност порасла за 20 одсто након увођења тих новина.

Нема, међутим, савршених решења. Пре или касније може да се јави осећај изолованости и искључености из канцеларијског живота који, чак и у најгорјој варијанти, има своју динамику и представља кавку-такву социјалну карику, а када кућу претварате у радни простор, неизбежни су повећани рачуни за струју, телефон, грејање... Додуше, све су то елементи који се узимају у обзир приликом склапања уговора са послодавцем.

Д. Драгић

У ЛИКОВНОЈ ГАЛЕРИЈИ КУЛТУРНОГ ЦЕНТРА У КУЛИ

Слике инвалида рада

Оно што су инвалиди рада Бачке, Срема и Баната насликали на Првој ликовној колонији Савеза инвалида рада Војводине летос у Кули, шира публика имала је прилику да види на изложби која је, поводом Дана инвалида, уприличена у Ликовној галерији Културног центра ове мале општине.

Ауторе 16 слика, чланове општинских организација Бачке Тополе, Бачке Паланке, Жабља, Темерина, Суботице, Оџака, Врбаса и своје суграђане дочекао је председник Организације инвалида рада Кула Обрад Војновић, а изложбу је отворила председник Савеза инвалида рада Војводине Стана Свиларов. **И. М.**

Отварање изложбе: Стана Свиларов и Обрад Војновић

САЈАМ У НОВОМ САДУ

Смотра талената

Поводом Међународног дана инвалида, у СПЦ Војводина у Новом Саду одржан је, од 3. до 5. децембра, Сајам организација и установа особа са инвалидитетом. На овој, продајној, изложби људи са хендикепом имали су прилику да покажу све своје

таленте, као и шта све могу да произведу након радних терапија које су похађали. Градска управа подржала је финансијски ову манифестацију, а Сајам је отворила др Сања Стојановић, члан Градског већа за социјалну заштиту. **М. М.**

ЗАВРШНА
ТАКМИЧЕЊА

Стони Тенис и карате

На Покрајинском првенству инвалида Војводине у стонотенису у мушкој конкуренцији учествовало је 10 општинских организација са више од 40 такмичара. Стонотенисери из Новог Сада, Зрењанина, Кикинде, Врбаса, Панчева, Суботице, Бачке Паланке, Беле Цркве, Инђије и Старе Пазове такмичили су се у више категорија. У појединачној конкуренцији најуспешнији су били стонотенисери из Зрењанина са три прва и три друга места. Новосађани су освојили по две златне, две сребрне и две бронзане медаље. Такмичари из Суботице, Инђије и Панчева изборили су се за по једну бронзану медаљу.

Ово је, иначе, било последње овогодишње велико такмичење у организацији Спортског савеза инвалида Војводине.

Под називом „Од хендикеп до хепаиенда 2009“, уз гесло равноправност и ферплеј за све, у Новом Саду је одржано и Првенство Србије у каратеу за особе са инвалидитетом, прво овог типа.

Надметало се 27 такмичара из Београда, Чачка, Новог Сада, Зрењанина и Бечеја и показало да Србија, осим у стонотенису где наши такмичари парирају светским параолимпијским играчима, може да рачуна на добре резултате и у каратеу.

Одржавање овог првенства у складу је са настојањима Светске карате федерације да се тај спорт нађе у програму Параолимпијских игара. Следеће године у Београду се одржава 20. шампионат света у каратеу, у оквиру кога ће светско првенство имати и каратисти са хендикепом.

И. Митровић

Владе Сатарих уручује захвалницу

НВО „АМИТИ“ ОБЕЛЕЖИО ДЕЦЕНИЈУ РАДА

Признање „Гласу осигураника“

Поводом обележавања десетогодишњице оснивања и рада НВО „Амити – снага пријатељства“, 4. децембра, у свечаној сали Скупштине општине Нови Београд, међу десет добитника признања за допринос у раду, помоћи и информисању старих лица, био је и „Глас осигураника“. Захвалнице

су уручене УНХЦР-у, Уницефу, Министарству рада и социјалне политике и другима, а од медија, осим нашег листа, признање је добио и Први програм Радио Београда.

„Глас осигураника“ заслужује признање због бројних текстова о старима и за старе, истовремено радећи

на подизању свести о правима и потребама старих људи и на томе да информације о тим правима допру до оних којима су намењене, а то су стара лица – речено је приликом уручивања признања Миланки Иванчајић, сараднику „Гласа осигураника“.

Г. О.

Волонтери Ивањице за вршњаке

Обележавајући 1. децембар, Светски дан борбе против сиде, Црвени крст Ивањице организовао је многе активности на упознавању младих с опасностима и заштити од ове болести, међу којима и изложбу ликовних радова и улични перформанс средњошколаца.

У многобројне активности било је укључено више од 40 младих волонтера, а остварена је сарадња са Домом

здравља Ивањица, Канцеларијом за младе, ученичким парламентом Гимназије и Техничке школе, Домом културе, групом „Орион“, Омладином ЈАЗАС-а, медијима...

Предавања и анкетирања учесника настављена су, тако да ће свих више од 350 ученика прве године Техничке школе и Гимназије тиме бити обухваћено.

Ц. К.

СУСРЕТ СА 85-ГОДИШЊИМ МУЗИЧАРЕМ
У ДОЊОЈ ЉУБОВИЋИ КОД ЉУБОВИЈЕ

Старачки разговор – фрула и двојнице

Јевто Цветковић уз грамофонске плоче научио да свира хармонику, затим гајде...

Подно висоравни Савина главица, надомак Љубовије, налази се село Доња Љубовића са стотинак кућа, непрегледним ливадама и њивама са подоста плантажа малина и купина. У центру села је кућа 85-годишњег Јевте Цветковића, који се од малих ногу бави земљорадњом, а неколико деценија бавио се и музиком: зна да свира хармонику, двојнице, фрулу и гајде.

– Почео сам да учим да свирам хармонику 1950, у Београду, код хармоникаша Драгана Марковића, Рома и изузетног певача, али сам учио само двадесетак дана јер нисам имао више новца. По повратку из Београда, уз помоћ грамофонских плоча, и уз моју упорност, научио сам да свирам двадесетак кола и песама, па зато и кажем да сам самоуки хармоникаш. Затим сам без ичије помоћи научио да свирам и фрулу, двојнице и гајде – прича Цветковић.

Хармонику је Јевта свирао 45, а гајде 10 година. Скоро да нема села, али и варошице на подручју Љубовије, Крупња и Осечине где није свирао на свадбама, сијелима, прелима, крштењима... Поред хармонике, увек је носио и фрулу, гајде и двојнице, па, по жељи слушалаца, свирао неки од тих инструмената.

– Највише сам свирао кола, моравац, Жикино коло, козарац, ужичко, заврзламу, борово, камено и воденичко коло... Не знам да певам, па сам на свечаности водио младе девојке и момке који су знали лепо да певају. Бавећи се музиком зарадио сам и лепог новца, који сам уложио у унапређење домаћинства и бољи живот породице. И син Лазар свира хармонику, научио је од мене, а и мој 11-годишњи праунук Немања биће хармоникаш, учи свирање и у томе је успешан. Док сам био млађи, учио сам дечаке да свирају. Из суседног засеока Алин грм, у којем живе Роми који свирају виолину, гитару и бубњење, долазили су код мене момци да их научим да свирају хармо-

нику. Најталентованији су били Драган Симеуновић, Милисав Аметовић, Миодраг Муратовић и Крсто Марковић и сви се, поред редовног посла, баве и музиком. Научио сам и кума Рада Павловића да свира хармонику. И данас бих, без обзира на године, радо учио младе да свирају фрулу и двојнице, јер стари дрвени инструменти нису за витрину и музеј. Али, и сами зна-

И сада вољан да учи младе

те, данас младеж више воли да слободно време проводи у кафићима... – вајка се времешни музичар.

Јевто, због старости, каже, не свира хармонику већ дуже од 10 година, али кад изведе овце на пашу, док оне пасу, старачку досаду прекраћује фрулом или двојницама:

– Засвирам, онако, за своју душу, „оплетем“ колце...

Жеља му је да сними и сачува од заборавља старе песме и кола настале крај огњишта, на прелима, крај воденичног камена у планини, за стадом и на жетелачкој моби. Музика је, тврди, живи створ:

– Зна и да пати, развесели, да умири и да живи звездане тренутке. Ја сам човек који је волео музику. Зато сам можда и доживео да имам 85 година и да ме здравље још добро служи. Весео сам и чио.

Миладин Малишић

КРАГУЈЕВАЦ

Помоћ осетљивим групама

У циљу побољшања социјалне заштите, у Крагујевцу је основан Савет за социјално-стратешко партнерство. За председника Савета изабрана је Славица Савелић, члан Већа Скупштине града за социјалну политику и друштвену бригу о деци, а за заменика председника Миодраг Николић, заменик председника Скупштине града.

На конститутивној седници је представљена стратегија социјалне заштите за период од 2010. до 2013. године, уз констатацију да је циљ унапређење помоћи осетљивим групама, као што су деца, млади, породица, лица са инвалидитетом, одрасле особе погођене сиромаштвом и стари. **П. П.**

СВЕ МАЊЕ ДАВАЛАЦА
КРВИ У АЗБУКОВИЦИ

Планирају – за друге

Иако се многе операције у клиничким центрима одлажу, све мањи број Азбуковчана учествује у акцијама давања крви. Апетлу љубовијског Црвеног крста 17. новембра одазвало се и дало крв само 36 грађана – мада охрабрује што је међу њима било и 14 ученика гимназије који су први пут учествовали у овој племенитој акцији.

Дом здравља у Љубовији има више од сто запослених, али нико није дао крв. Скупштина општине Љубовија усваја план давалаштва крви, али нико од одборника ни радника локалне управе такође не даје крв. Овога пута било је мало и вишеструких давалаца, међу њима и Будимир Лукић, предузетник из Љубовије, Спасоје Перић, Југослав Тријић, Синиша Веселиновић...

У три овогодишње акције крв је дало само 86 особа, тако да је овогодишњи план испуњен са само 32 процента.

М. Неговановић

ПОРОДИЧНИ БИЗНИС УЗ ДОБРУ ИДЕЈУ

Лековита храна из Ивања

За породични бизнис могућности су велике, али за то треба имати идеју, кажу Силвана и Његош Брајовић, из Ивања код Пријепоља. Они су се определили за производњу од хељде, некад житарице сиромаша, а сада својерсног специјалитета, веома укусне здраве хране са лековитим својствима.

– Супруга и ја били смо незапослени па смо дуго размишљали о послу карактеристичном за наше поднебље. Супрузи су на бироу понудили материјалну стимулацију, прихватили смо, набавили неопходну опре-

му и, уз помоћ Милице, Силванине мајке, од пре три године производимо хељдопиту, традиционално јело овог подручја – каже Његош Брајовић, чије име носи радња за ову производњу.

Хељдопита се прави од суканих кора хељдиног брашна, сира, јаја, соли и уља. Употребљава се хељда „голуба“, црног изгледа, али из-

ванредног укуса и ароме.

– Набављамо је на Пештери, а мељемо у воденици поточари, а не у електричном млину јер би сагорели хранљиви састојци. Сир добијамо на Златару где су му исправност и квалитет под

сталним надзором. Све потребне бактериолошке и хемијске анализе раде се у Институту за заштиту здравља Србије, а производи пакују у савремено дизајнирану амбалажу италијанске производње – прича још Његош.

Поред Пријепоља, хељдопита се пласира на тржишту Београда преко великих ланаца, као и у свим градовима западне Србије. Да би подмирили потенцијалне купце и у осталим деловима Србије, па и интересовање на иностраном тржишту (Словенија, рецимо, одавно извози слатку хељдопиту), Брајовићима су потребна нова улагања, а то ће, кажу, доћи на ред.

Пријепољска фирма „Његош“ прибавила је све папире о производњи и о научно потврђеним својствима хељде због којих је у Немачкој 1999. била проглашена за лековиту биљку године. Препоручује се особама са проширеним венама, дијабетесом, повишеним холестеролом, код стварања жучног каменца, повишеног крвног притиска, артериосклерозе и сличних болести.

Ђоко Миловановић

САНИРАН КРОВ НА ДОМУ У ПРОКУПЉУ

Шпанци уводе сунце

Завршена је реконструкција равнoг крова на Дому за смештај и негу старих у Прокупљу, тако да више неће бити страха од обилних киша и прокишњавања. Министарство за рад и социјална питања Владе Србије обезбедило је четири милиона динара за ове послове.

У овој установи са око 140 старих до краја године, како истиче директор Мирослав Спасовић, треба да почне увође-

ње соларне енергије која ће служити за загревање воде.

– Успоставили смо контакт са једном шпанском хуманитарном организацијом која је спремна да финансира пројекат – каже Спасовић.

Истовремено, у Дому предстоји увођење и видео надзора, што ће бити финансирано сопственим средствима.

Ж. Д.

КЊАЖЕВАЦ

Намирнице и по селима

За народну кухињу у Књажевцу, у којој се тренутно дневно издаје 130 obroka материјално угроженим породицама, старима, пензионерима са најнижим примањима и корисницима Центра за социјални рад, у општинском буџету за наредну, 2010. годину већ су билансирана средства. Од нове године и од Владе Србије стићи ће помоћ у намирницама (месо, свињске полутке, млеко у праху, смрзнут помфрит, месна паштета и месни нарезак).

У кухињи, коју су 1. јуна отворили локална самоуправа, Центар за социјални рад и Црвени крст, а финансира се из буџета општине, оброк, који се издаје путем бонова, састоји се од пола килограма хлеба и пола литра јела. Слободан Радојичић, секретар Црвеног крста, каже да још велики број људи испуњава услове за коришћење obroka, али да нису евидентирани јер им је непријатно да се пријаве и да чекају у реду.

– И у селима постоје потребе за обезбеђивањем овакве исхране, али је то тешко изводљиво у 85 насеља – наводи Радојичић.

Међутим, од јануара 2010. године намирнице које долазе од Владе Србије биће дистрибуиране и по селима.

Д. Ђорђевић

НЕОБИЧАН ПОТЕЗ ПЕНЗИОНЕРА ИЗ СЕЛА ВРАНЕША КОД НОВЕ ВАРОШИ

Припремио говор за сопствену сахрану

Слободан Думбеловић објашњава зашто је унапред написао како ће бити уз његову раку

Мада га здравље добро служи и још и не помишља да се сели на онај свет, Слободан Думбеловић (76), пензионер из села Вранеша код Нове Вароши, припремио је говор који ће „прочитати“ на сопственој сахрани: снимом га је на магнетофонској траци и потомцима, сину и двојма кћерима, оставио аманет да говор пусте када ковчег са његовим земним остацима буду похрањивали у „вечну кућу“.

Познат као човек који нема длаке на језику, Думбеловић је о својој намери обавестио родбину, пријатеље и комшије, па они који су му се током живота због нечега замерили већ стрепе да ће их на погребу „прозвати“.

– Нећу никога лично помињати, само ћу присутнима захвалити бираним речима: „Како сам живео, ја то најбоље знам. Да није било многих од вас који сте данас овде, много бих боље живео. Сила сте ми јада задали“ – каже Думбеловић.

Током радног века Думбеловић је променио многе послове – био је

трговац, па мајстор за камен, дрвенарију и кровове. Данас са супругом Дарком обрађује 15 хектара земље, гаји три краве и 15 оваца и на имању на око два километра од Кокиног брода и Златарског језера, „гледа“ пчеле, калечи воћке, пече ракију и тако „троши“ старачке дане.

– У опроштајном говору нећу подсећати на сиротињско детињство, нити ћу ређати датуме из биографије и шта сам у животу стекао, већ ћу присутне позвати да „окрену лист“. Рећи ћу им да, болни, један другог не мрзе, сметају и ометају и чине разне пакости, јер ће много боље и лакше живети без тога. Рећи ћу и: „А, сад, попијте по чашицу ракије и сви својим кућама јер крканлука овде неће бити. Немојте породицу да ми узнемиравате. Многи су ме појели живог и нека ме сада оставе на миру да почивам“ – открива Слободан део опроштајног говора.

Да за живота спреми посмртни говор и „изрежира“ погреб, Думбеловића су, каже, натерали новокомпоновани

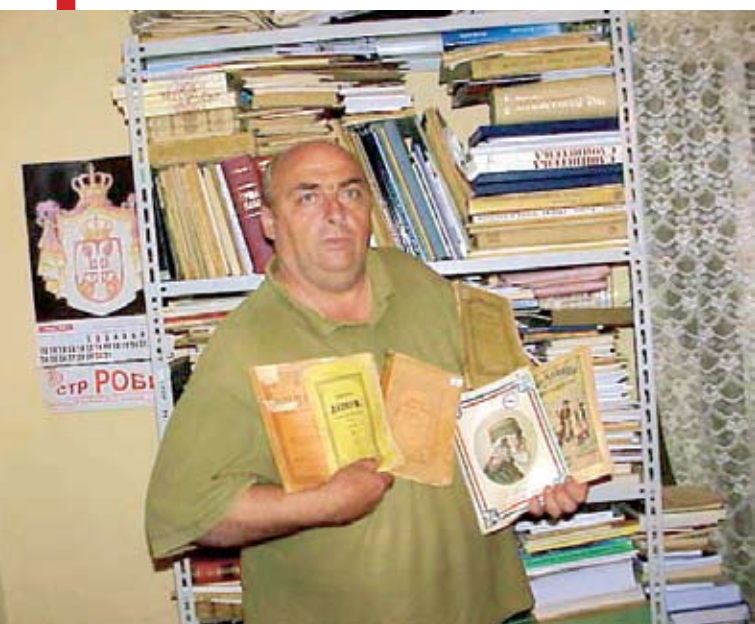

Дојадило му лицемерје

обичаји на сахранама, пуни ића и пића, и скупи надгробни споменици.

– Решио сам да прекинем с том праксом, будући да појединци над ковчегом о покојнику говоре све најлепше, а само неки дан раније причали су све најгоре. На сахранама више нема мере, народ се размеће и на трпезу износи разне ђаконије, од предјела до меса и колача. Као да је весеље и слава. А прече би било те паре дати да се изгради чесма у селу, да се асфалтира пут или додели стипендија сиромашној деци – каже Думбеловић.

Жељко Дулановић

КОЛЕКЦИОНАР ИЗ ПЕТРОВЦА НА МЛАВИ

Уместо куће, „сазидао“ библиотеку

Земљорадник Раде М. Обрадовић из села Велики Поповац у долини Млаве поседује библиотеку са 4.500 наслова међу којима је тридесет раритета из 19. века. У питању су ретке књиге о српској историји које је Обрадовић деценијама куповао и стрпљиво читао да би данас његова приватна библиотека била једна од најбогатијих у овом делу Србије.

– Могао сам двоспратну кућу да изградим новцем који сам потрошио за куповање књига, али нисам никад зажалио. Радије сам се одлучио да литературом умних људи храним свој дух, јер грађевине су пролазне творевине, а књиге трајна дела – објашњава Обрадовић који је ове године издао свој први роман „Змијарник“, а прошле године написао монографију о историји Великог Поповца.

Љ. Настасијевић

ШАБАЧКИ ПРОНАЛАЗАЧ ОДЛУЧИО
ДА ЗАШТИТИ ТАКСИСТЕ

Спас од насилника

Владимир – Влада Нинковић изумео и џепни грејач
и уређај против паса луталица...

Знајући да су таксисти изложени разноразним опасностима, Шапчанин Владимир – Влада Нинковић, машински техничар Обојене металургије у „Зорки“, пошто се већ годинама бави проналаштвом и иновацијама, одлучио је да смисли уређај којим би их заштитио. Од идеје до реализације није прошло много времена и – Влада је направио уређај који се уграђује у пресвлаке седишта аутомобила, а када неко покуша да се насилнички понаша, таксиста само једним притиском на одређено дугме активира уређај који моментално онеспособи насилника. Уређај се налази на провери и испитивању у Заводу за патенте и ускоро би требало, како Влада каже, да стигне

потврда о његовој исправности и онда, нада се, и шира примена.

– Још као дете на селу, коме нису биле доступне играчке као градској деци, са другарима сам правио воденице од шаровине, топове од блата, самостреле... И тако се код мене пробудила знатижеља која ме и дан-данас држи – прича Нинковић.

Иначе, први Владино проналазак био је омамљивач за хумано клање свиња. Од петнаестак проналазака, три је признао Завод за патенте. А ваља знати да поступак признавања траје око шест година, па тако још неколико Владинох изума чека на ред.

За патенте и иновације Владимир Нинковић је добио

и многобројна признања, у земљи, а и у иностранству, има и две златне (за сапунски листић за једнократну употребу и за уређај за заштиту такси возача) и две сребрне медаље за џепни грејач – проналазак величине новчаника који користе ловци и риболовци, а може да служи и у терапеутске сврхе.

– Од иноваторства нисам имао неке веће користи. Док проналазак или иновација стигну у примену дуг је пут и пуно средстава треба уложити. Само пријава патента кошта 5.000 динара, 15.000 кошта такса за објаву патента, а где су вишегодишњи експерименти, одржавање, документација... Надам се да ће нешто новца стићи од ових патената у примени – каже Нинковић, најављујући

побољшање и уређаја против агресивних паса луталица који свако може да носи у џепу и који је у примени већ годинама.

Једна од четири унуке овог успешног проналазача по свему судећи пошла је дединим путем:

– Моја Андријана, која је у шестом разреду основне школе, ове године на Међународном „Тесла фесту“ добила је сребрну медаљу, диплому и признање од руске академије, али и поклон од Института „Ломоносов“ и значку Архимеда као млади таленат. Морам рећи да је и мој унук Вељко, иако мали, јако знатижељан и може се десити да и он буде нешто као сестра и деда – уз осмех каже Влада.

Балша Радовановић

ЈАВНИ РАДОВИ У СРЕМСКОЈ ШУМИ

Дрва за најугроженије

Тридесетак грађана из румске општине ангажовано је, у оквиру јавних радова, у Платичеву, на сечи дрва у шумама сремскомитровачког газдинства ЈП „Војводина шуме“. Дрва ће бити бесплатно подељена најугроженијем становништву у том делу Срема.

– Захваљујући разумевању директора шумског газдинства Пере Добројевића, омогућено нам је да са десет хектара, са којих је искоришћено грађевинско и целулозно дрво, радници посеку више од 300 кубика. Тако ће корист бити двострука, најпре за раднике који ће зарадити, али и за људе који ће се грејати – рекао је

за „Глас осигураника“ Горан Вуковић, председник општине Рума.

За бесплатан огрев влада велико интересовање социјално угрожених домаћинстава, тако да се очекује да ће свака породица са списка који је сачинио Центар за социјални рад у Руми добити по два кубна метра дрва.

– Дрва ће бити више него што смо планирали на почетку, па се надамо да ћемо обезбедити огрев за више од 200 породица – рекао је Ненад Боровић, председник СО Рума. – Упослили смо раднике који ће, уз обезбеђену храну и превоз, примити дневнице од 800 динара.

Г. Вукашиновић

БРАЊЕ

Позив на разговор

Удружење пензионера самосталних делатности „Пензионер“ у Врању, које има 4.000 чланова, на седници Управног одбора донело је одлуку да отвори мини амбуланту да би чланови могли да контролишу притисак, шећер и друго, да не би за то ишли у здравствени центар и чекали по два дана.

За чланове је обезбеђено око 300 кубних метара дрва на 14 рата (или на седам месеци), која су на време испоручена.

И ове године организовани су излети по Србији и Македонији. Удружење је закључило и уговор са Специјалном болницом у Бујановачкој бањи чије услуге пензионери могу да користе с попустом од 10 одсто, уз плаћање у шест месечних рата, а омогућено им је и плаћање преко пензијског чека. Тренутно се разматрају сличне понуде и других бања, Врањске, Сокобање...

– Позивамо сва удружења у Србији да нам се јаве на телефон 017/416-370 или на адресу Бранкова 1, у Врању, да организујемо састанак на коме бисмо разговарали о будућности удружења – каже Добросав Савић, председник Удружења пензионера самосталних делатности у Врању.

Д. Савић

Весело у Малом Зворнику

ЉУБОВИЈА

Комшијско дружење

Двадесетак чланова Општинске организације пензионера Љубовије крајем новембра одазвало се позиву на дружење пензионера које је организовала Општинска организација пензионера у Малом Зворнику.

– Са комшијском организацијом пензионера, јер Мали Зворник је од Љубовије удаљен само 40 километара, имамо добру сарадњу дуже од деценије, а дружење са малозворничким пензионерима, који су веома гостопримљиви, протекло је у веселом расположењу, уз песму и игру, од средине дана до касних вечерњих сати – каже Милисав Бокић, председник љубовијске организације пензионера.

М. Малишић

ВИТАНОВАЦ

Заљубљеник у „жуто злато“

Међу произвођачима здраве хране у крушевачком крају посебно место заузима Миодраг Мићић, 81-годишњи пољопривредни пензионер из подјастребачког села Витановац. Иако ушао у девету деценију, он још неуморно обрађује више од пет хектара земље и на њој, поред осталог, производи кукуруз по чему је надалеко познат.

– Ја сам заљубљеник у кукуруз, гајим га више од 30 година. Добио сам многе републичке и општинске награде и дипломе за производњу „жутог злата“ на брдско-планинском подручју. Ове године сам успео да произведем по хектару више од пет тона квалитетног кукуруза. Редовно слушам пољопривредне емисије на радију и придржавам се савета стручњака, примењујем пуну агротехничку и правилну обраду земљишта на коме сејем високородне сорте СКА хибрида. Имам све неопходне пољопривредне машине што ми много олакшава посао – каже овај крепки пољопривредни произвођач.

Драгомир Тришић

КУРШУМЛИЈА

„Пежоом“ у Игриште

После 36 година живота и рада у Београду, углавном као таксиста, пензионер Живота М. Јевремовић вратио се у родно Игриште, село у општини Куршумлија. Али, не сам. По-вео је и свог великог пријатеља – аутомобил „пежо 404“.

После 36-годишње возње француског аутомобила по београдском асфалту без озбиљнијег квара, Живота је од фабрике Пежо добио на поклон ручни сат, а он се свом љубимцу одужио тако што је на каросерији написао „само ме ти никада ниси издао“. Последњег дана таксирања у Београду на хауби је написао „новчаник на страну за душу риђану, данас возим фрај“, а београдске колеге свечано су испратиле у Игриште тазе пензионера са стадиона Црвене звезде.

Живота са поузданим аутомобилом

„Пежо“ је живот Животи, а слово „П“ најлепше, каже некадашњи таксиста: све лепе ствари почињу овим словом – поштење, понос, прасетина, пилетина, препеченица, плескавица, пиво, пребранац, пихтије, пољубац и, наравно – „пежо“.

Ж. Димкић

ШАБАЦ

О грипу, за пензионере

Секција здравствених радника Општинске организације пензионера у Шапцу организовала је предавање о начину заштите од свињског грипа и лечењу од те болести. Предавање је у Клубу пензионера, у шабачком насељу Бенска бара, одржао прим. др Драгутин Марковић, из Завода за здравствену заштиту у Шапцу. Ово излагање је побудило велико интересовање људи „трећег доба“, који су подложнији оболевању, а др Марковић им није ускратио ниједан одговор на многобројна питања.

Б. Р.

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

За боље златне године

Стана – Цана Митић

Радмила Аврамовић

У активима жена месних одбора пензионера месних заједница „Доњи град“ и „Колонија“ у Смедеревској Паланци успешно се ради – према предвиђеном програму.

– Организовали смо забаве и дружења, ишли на излете до Бање Ковиљаче и на Бељаницу, обишли, са Општинском организацијом пензионера, бању Љиг, Гучу, Крагујевац, Парафин... Посетили смо старе, непокретне и болесне чланове, а планирамо да организујемо и дочек Нове године и да, и даље, одлазимо на дружења у другој месту – каже Стана – Цана Митић, председник Актива жена МО пензионера МЗ „Доњи град“.

У Активу жена „Колонија“ недавно је за нову председницу изабрана дугогодишња активисткиња Радмила Аврамовић, која се одмах латила посла да организује књижевно вече, доведе глумце Градског паланачког позоришта, да се укључи у прославу славе Свете Петке...

Како истичу наше саговорнице, ова два актива успешно сарађују и штошта организују заједно, а укључују се и у активности Општинске организације пензионера и њеног актива жена, па тако квалитетно проживљавају своје златне године.

Сл. Костантиновић

АЛЕКСИНАЦ

Огрев на рате

Општинска организација пензионера у Алексинцу обезбедила је за чланове, по повољним ценама и на отплату у више рата, 1.556 тона угља. Према речима Мирослава Здравковића, председника Општинске организације, пензионерима је већ испоручено 716 тона угља из сокобањског рудника „Соко“ и 840 тона из колубарских рудника. Угаљ из Сокобање, с превозом, коштао је 7.800 динара, а из колубарских угљенокопа 5.000 по тони. Пензионери су, посредством Шумске управе у Алексинцу, могли да набаве и дрва на шест месечних рата, и то букова чија је цена била 2.990 динара по кубичку, у шта је урачунат и превоз.

С. Илић

НОВА ВАРОШ

Ретке књиге на дар

Пензионер Мирко Миленџевић (76), доктор техничких наука из Београда, поклонио је Градској библиотеци „Јован Томић“ у родној Новој Вароши 64 ретке и драгоцене књиге из кућне библиотеке, већином издања Српске књижевне задруге од пре Другог светског рата.

Захваљујући томе, на полицама ове библиотеке нашле су се „Туристичка енциклопедија Југославије“ и „Историја заједничке државе Срба, Хрвата и Словенаца“, публиковане давне 1928. године, као и књига Јована Дучића „Благо цара Радована“ штампана четири године касније.

Међу поклоњеним књигама су и дела Константина Јиричека и социолога Вукомана Шалипуровића, као и књига Љубе Ненадовића „Писма из Немачке“ из 1922. године.

– Према години штампања, најстарије дело је књига Јована Јовановића Змаја „Друго певање“ из давне 1895. године. Желео сам да се на овај начин одужим родном граду у ком сам провео најлепше дане детињства – каже Миленџевић, који је 1965. докторирао на Колорадо универзитету у САД и током радног века у завичају пројектовао две хидроцентрале на Увцу и Лиму.

Ж. Дулановић

Мирко Миленџевић

Ко је у заблуди

У „Гласу осигураника“ од 31. октобра објављен је текст Гордане Матковић „Најчешће заблуде о пензијском систему“ по коме је једна од заблуда да је Пензијски фонд уништен деведесетих година прошлог века, да је подваријанта ове заблуде жаљење пензионера за доприносима које су уплаћивали током радног века, а које је држава потрошила, са питањем где су сва та средства „отишла“, као и да та „заблуда о потрошеним и економски уништеним фондовима проистиче из несхватања начина финансирања пензија у Србији“.

Овај систем финансирања пензија у Србији јесте баш из разлога што је Фонд ПИО уништен, без сагласности организације пензионера, а заблуда је да ће пензионери да прихвате овакво образложење.

У одређеним периодима на рачуну нашег пензијског фонда било је више средстава него што су износили укупни трошкови, пензијски расходи, што је улагано у привреду, али је неприватљива тврдња да „та потраживања данас нису могућа јер су се средства трошила по закону“. По ком тадашњем закону су ова средства могла ненаменски да се троше?

Има много тога где су средства из Пензијског фонда ненаменски трошена, наводимо само: изградња готово свих домова здравља, болница, рехабилитационих центара. Протеклих деценија новац из Пензијског фонда добило је више од 450 предузећа у Србији и они би требало тај новац да врате. Институт заштите на раду „Едвард Кардељ“ у Нишу грађан је из Пензијског фонда. Није могуће навести где је све новац из ПИО потрошен, али баш зато што су та средства тако трошена, дошло је до ове садашње ситуације да пензионери зависе од буџета, што сигурно не би било тако да су пензијски фондови пуни јер би се из тога могло много тога кредитирати и наплаћивати камате. Пензијски фондови у Србији били би најјачи – то сви знамо.

Могли бисмо да поставимо многа питања, на пример: ко је све био ослобођен плаћања доприноса. Ако је неко био ослобођен онда би требало да онај ко је такву одлуку донео плати те доприносе. Много радника је због проглашења технолошким вишком или због престанка рада предузећа отишло у пензију са веома малим радним стажом, па су тако ти људи постали социјални случајеви. Био је веома велики притисак на пензијске фондове. Рачуна се да је сада у Србији незапослено близу милион људи, није ли то велика потенцијална снага за пензије? Зашто је био покушај да се распрода имовина ПИО фонда Србије, тринаест здравствених центара, објеката грађених новцем који се кроз доприносе сливао у Фонд ПИО, и то само бања које су добро радиле?

Пензионери у Србији спадају међу најугроженије групе. Пензије у Србији су јако мале. Ту се слажемо, али није образложено зашто је то тако. Неко је потрошио њихов новац.

Један од циљева реформе пензијског система треба да буде смањење сиромаштва међу старима. Колико пензионера не може да плати здравствено осигурање које су већ једном платили кроз плаћање доприноса док су били у радном односу? Зашто се здравствено осигурање плаћа два пута?

Реформа кроз три стуба, по нашем мишљењу, могла би да се спроведе само за будуће пензионере, али не и за оне који су током радног века већ уплатили доприносе.

Зарије Стојановић, пензионер, Ниш

Инспекторат за рад

Седиште Инспектората
Београд, Рузвелтова 61,
Тел.: 011/3293-025
inspekcija@minrzs.sr.gov.rs

Београд 1
Омладинских бригада 1
Тел.: 011/3131-407
beograd1.ir@minrzs.sr.gov.rs

Београд 2
27. марта 43-45
Тел.: 011/2753-689
beograd2.ir@minrzs.sr.gov.rs

Београд 3
27. марта 43-45
Тел.: 011/3309-521
beograd3.ir@minrzs.sr.gov.rs

Севернобачки округ
Суботица
Трг Лазара Нешића 1/IV
Тел.: 024/522-398
subotica.ir@minrzs.sr.gov.rs

Средњобанатски округ
Зрењанин, Трг слободе 10
Тел.: 023/534-714
zrenjanin.ir@minrzs.sr.gov.rs

Севернобанатски округ
Кикинда, Трг српских добровољаца 12, I спрат
Тел.: 023/21-030
kikinda.ir@minrzs.sr.gov.rs

Јужнобанатски округ
Панчево, Трг краља Петра I 2-4, IV спрат
Тел.: 013/344-378
pancevo.ir@minrzs.sr.gov.rs

Западнобачки округ
Сомбор, Трг Цара Уроша 1, I спрат
Тел.: 025/22-367
sombor.ir@minrzs.sr.gov.rs

Јужнобачки округ
Нови Сад, Булевар Михаила Пупина 10, I спрат
Тел.: 021/421-785
novisad.ir@minrzs.sr.gov.rs

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,
Ово је простор намењен
Вашим писмима. Пишите
нам шта Вам се у нашем и
Вашем листу допада, а шта
би могло да буде боље, шта
бисте волели да прочитате
или да саопштите другим
читаоцима.

Адреса је Булевар уметности
број 10, 11070 Београд,
или електронском поштом,
на proffice@pio.rs

Сетно о визама

Данима слушам о укидању виза за европске земље и нижим ценама авионских карата и – осећам се безмало Европљанином.

Када се емисија заврши и почну вести у којима радници блокирају пруге и штрајкују глађу због неисплаћених плата, поново ми до свести допре наша стварност и да до тих летова у европске земље треба још доста „воде да протекне“.

Није да ми није мило што више нећемо чекати у понижавајућим редовима за визе, али некако ми помало горак укус у устима када се сетим времена када последњи пут нисмо морали да узимамо визе ради пута у иностранство. Нисмо веровали да ће нам укинути визе, па, ето, јесу, можда ћемо ипак дочекати и нека финансијски боља времена па да искористимо безвизни режим на прави начин.

Р. Митић, Београд

Помоћ за оболело дете

? Живојин Ђукић – Пећинци: Молим вас да ми одговорите на који начин да остварим неку социјалну помоћ за сина који има здравствене проблеме (документацију вам шаљем), јер смо супруга и ја пензионери са укупним примањима око 25.000 динара, од чега издржавамо и сина који никада није радио. Других примања ни прихода немамо.

Одговор: Из приложене документације може да се

претпостави о каквом здравственом проблему се ради, али пошто Ваш син никада није био у осигурању, тј. запослен, за сва евентуална права треба се обратити центру за социјални рад општине где имате пребивалиште. Поднесите захтев за остваривање права на накнаду за негу и помоћ другог лица. Ако орган вештачења утврди да постоји потреба за таквом врстом помоћи, ваше дете ће остварити право на накнаду која ће, надамо се, мало поправити вашу материјалну ситуацију, неопходну за негу детета.

Рад и сразмерна пензија

? Радмила Зубан – Нови Сад: Право на старосну пензију стекла сам 31. 7. 2009. године, када сам, уз сразмерни део пензије у Србији, стекла право и на инопензију у Црној Гори (за 22 године и два месеца) која износи 106,65 евра. Изненађена сам ниским износом пензије из Црне Горе јер сам радила на одговорном месту и сигурно имала зараду вишу од тадашње просечне плате у Црној Гори. Чула сам да се право на пуну старосну пензију у Црној Гори стиче са 65 година живота, без обзира на радни стаж, да ли је то тачно, могу ли накнадно да тражим ревизију пензије (црногорски део) и колико уназад? Да ли могу да се бавим приватном делатношћу а да задржим право на црногорски део пензије, као што је то случај у Србији?

Одговор: Из приложеног решења Фонда ПИО Црне Горе може да се закључи да су

Вам зараде, на основу које је одређена висина пензије, биле испод просечне зараде у Црној Гори, осим у 1989. када је била нешто мало изнад просечне зараде. То се не уклапа у Ваше наводе, па би требало да изјавите жалбу на ово решење уколико сматрате да је оно донето на основу нетачних података о Вашим примањима.

Иначе, Ви већ имате пуну старосну пензију на основу укупног стажа навршеног у Србији и Црној Гори. Претпоставке да ћете у Црној Гори, када навршите 65 година живота, добити виши износ пензије, по нашим сазнањима су нетачне.

Такође, није допуштено примати пензију из једне државе, а радити у другој. Према томе, ако се запослите у Србији, морали бисте да се одрекнете пензије из Црне Горе и да примате само сразмерни део пензије који сте стекли у Србији. По престанку рада после пензионисања могли бисте да тражите успостављање исплате пензије из Црне Горе.

Предлог ординирајућег лекара

? Марица Дивљаков – Вршац: Рођена сам 20. 11. 1959. године. Глува сам одмалена. Од 23. 10. 1979. до 23. 6. 1994. године радила сам у штампарији где

ми је признато увећање стажа 12/15, а од 11. 7. 1994. радим приватно и стаж ми је уплаћиван до прошле године. У међувремену сам ломила руку и оперисала тумор, стање

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

ми се погоршало, код лекара не могу јер није оверена књижица, а плата већ доста касни... Ускоро пуним 30 година стажа, па ме упутите шта да радим, да ли могу да остварим инвалидску пензију?

Одговор: Ви, свакако, по годинама радног стажа и годинама живота можете да остварите право на инвалидску пензију, али о томе да ли

Ваше здравствено стање одговара потпуном губитку радне способности одлучује искључиво орган вештачења при Фонду ПИО. За то је ипак неопходно да се јавите ординирајућем лекару који ће Вас упутити на неопходне специјалистичке прегледе и дати предлог за оцену радне способности.

Ускоро се очекују и оштрије мере и контрола послодаваца који не измирују обавезе према својим радницима.

Отказ по сили закона

? Константин Златановић – Каравуково: Навршио сам 65 година живота и 25 година непрекидног радног стажа у предузећу „Дунав-Тиса-Дунав“, после чега сам, као један од стотинак запослених, добио отказ, без ваљаног образложења. Која су моја права у погледу остваривања права на старосну пензију?

Одговор: Ви са 65 година живота и 25 година радног стажа испуњавате услов за остваривање права на старосну пензију по основу година живота.

Иначе, Вама је раскинут радни однос по сили закона када сте навршили 65 година живота и најмање 15 година радног стажа. Ради се о примени члана 175 Закона о раду.

Посебан стаж није и стаж осигурања

? Бранислава Милетић – Лозница: Рођена сам 3. 11. 1952. имам укупно 33 године радног стажа и две године посебног стажа, утврђеног по основу рођења трећег детета. Да ли имам право да поднесем захтев за признавање права на пензију, јер имам више од 53 године живота и 35 година пензијског стажа?

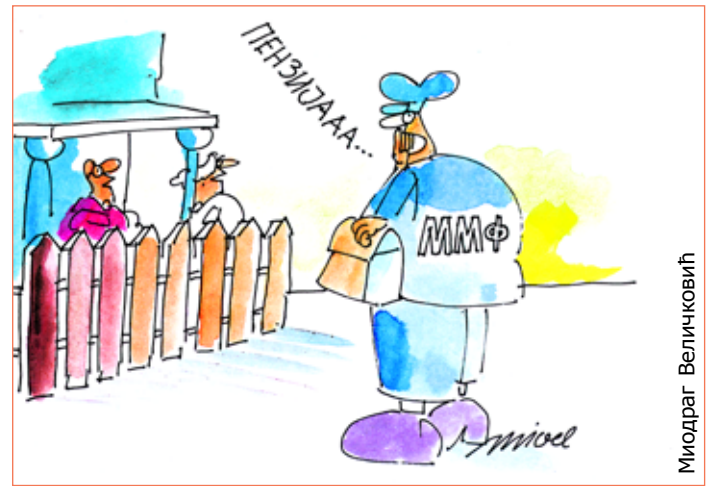
Одговор: Закон о ПИО омогућио је одлазак у пензију

осигуранику жени са 53 године живота и 35 година стажа осигурања, али се мора нагласити да стаж по основу рођења трећег детета није стаж осигурања већ посебан стаж, што и сами напомињете. Самим тим Ваш стаж осигурања не износи потребних 35 година. То практично значи да ћете за испуњење услова за пензију дорадити још толико стажа колико Вам је потребно до 35 година, па тек тада поднети захтев за остваривање права на пензију.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВЧИЋ	МУШКО ИМЕ	ПРАСТА- НОВНИЦА ИТАЛИЈЕ	ОЧИШЋЕН И ИЗБЕЉЕН ПАМУК	ПОВЛАЧИТИ ОРОЗ ПУШКЕ	ВЕЛИКИ ИНДИЈСКИ ЕП	МУСЛИМАН- СКО ЖЕНСКО ИМЕ	ИМЕ ГЛУМИЦЕ ЏОКИЋ
МУШКО ИМЕ							
ПУСТИЊА У ЧИЛЕУ							
РОМАН ЛАВА ТОЛСТОЈА							
ТЕСТЕРА ЗА СТУГАЊЕ КЛАДА							
ОЗНАКА ОКЛАХОМЕ			СВЕТА (ТУР.) ИГРАТИ УЛОГЕ БЕЗ РЕЧИ				ПЛАНИНА- РЕЊЕ
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ИМЕ ГЛУМИ- ЦЕ НИЛСЕН АЛКА					ОЗНАКА ЗА ПОНД ГРАД У ИСТРИ	
ОЗНАКА ЗА КАРАТ		СРЕДСТВО ЗА ЛЕМЉЕЊЕ ЗЕЛЕНАШ, ЛИХВАР					
ГРАД У ИЗРАЕЛУ				МЕСТО У РУМУНИЈИ УЗВИК: ЕНО, ЕВО			
ДЕО НЕКЕ ОТПЛАТЕ (МН.)					АКАДЕМИЈА НАУКА КОЊУ У ПЕСМИ		
ПРОДУ- КТИ ИМИТИ- РАЊА							
САСТОЈАК МРКВЕ							
ОТАЦ (СЛОВ.)				РЕКА У РУСИЈИ БРИТАК, РЕЗАК			
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	КРАЈ МУЗИЧКОГ КОМАДА МЕКСИЧКИ ПИСАЦ ФЕРНАНДО				СИМБОЛ АРГОНА ФР. КОМИЧАР ЖАК		
УПАЛА ТКИВА						СИМБОЛ СУМПОРА НОТА СОЛ- МИЗАЦИЈЕ	
ОЗНАКА ЗА АЛТ		ИНИЦИЈАЛИ ПИСЦА ШАНТИЋА	ЖЕНИН ОТАЦ МОРСКИ ГРЕБЕН				
ГРАД У РУСИЈИ							
СРЕДСТВО ЗА ОШТРЕЊЕ							

Решење из прошлог броја: Кок, Мом, осама, а, новинар, зрелост, ензими, ро, тера, в, Митар, аба, Аца, татар, р, Оран, т, радити, комора, б, ранац, ОЛ, тане, ринолит, Мараја, маринат.

Миодраг Величковић

Убија време

Поштајем крволочан. Убијам време.

Нисмо задња рупа на свирали, али смо највећа.

Миле Марковић

Лек

Поскупљењем лекова лечи се фармацеутска индустрија.

Глад куца на моја врата. Не знам зашто куца кад и она одавно овде станује.

Милен Миливојевић

Молим за реч

Поскупеће струја. С обзиром на замрзавање пензија до априла 2011, пензионери неће ни осетити промену. Они су већ наелектрисани.

Ако за младе немате нова радна места, понудите им бар половна.

Привреда нам одавно не тапка у месту. Сад већ галопира уназад.

Дејан Патаковић

Животни пут

Млатимо празну сламу... потрошили смо сву уштеђевину...

Ја верујем у Деда-Мраза... Политичке бајке су тако празне.

Свако има свој животни пут. Заједничке су нам само раскрснице.

Ивана Срећковић

Миленко Косановић

РЕКЛИ СУ...

О ИДЕЈИ

Није ми жао што други краду моје идеје. Жао ми је што немају своје.

Никола Тесла

Толико је добрих идеја да нам понестаје доброте.

Вилем Шекспир

Боље узети и туђу идеју и нешто од ње створити....
Идеја је само идеја, а остварење нешто друго...

Вуди Ален

Много идеја се роди, али мало њих и одрасте.

Жан-Пол Сартр

У коју год идеју да истински вјерујете свим срцем, то постаје ваша стварност.

Брајан Трејси

Понекад је оно што нам измиче управо идеја којој се приближавамо.

Давид Албахари

Драгош Јовановић Фера

(X)уморне мисли

И ово је нека власт! Личи на нас!

Добро је што напредујемо пужевим кораком. Што је брзо, то је кусо!

Напред напредни! Назад назадни! А куд ћемо ми остали?!

Транзиција је у зениту. Никад нам није било овако добро ни оволико лоше.

Наше победе су доказ да смо шампиони, а порази – да смо тих дана устали на леву ногу.

Витомир Теофиловић

Лековите МИСЛИ

Донесите витамине. Наш састанак је – анемичан.

Добро је некад бити и неписмен. Бар не видите кад вам се лоше пише.

Један политичар је изјавио: „Слободно ме блатите. Имам реуму!“

Баш је то парадокс. Не кувам млеко, а стално ми прекипи.

Тек сад видимо да су многе ствари легле.

Нарочито паре на приватне рачуне.

Померили смо часовнике. Сад још само да померимо и нераднике.

Душан Старчевић

DIGITALNI KANALNI I ZAUŠNI SLUŠNI APARATI
ŠVAJCARSKE FIRME PHONAK
DIOPTRIJSKE NAOČARE
KONTAKTNA SOČIVA
ODLOŽENO PLAĆANJE NA RATE
ČEKOM VOJNIH OSIGURANIKA
PENZIJSKIM ČEKOM
PRIMAMO RECEPTE RZZO

SANI GROUP **PHONAK life is on**

Šabac „Sani“ Vojvode Mišića 15, 015/340-350, Gospodar Jevremova 26, 015/350-981, Beograd „Oto-Optik“ Koče Kapetana 12, 011/24-54-168, Požeška 85, 011/35-72-314, Makenzijeva 18, 011/24-33-403, Balkanska 32, 011/26-46-129, Kosovska 9, 011/33-40-107, „Cineoptic“ Sarajevska 9, 011/26-57-048, Zemun „Oto-Optik“ Glavna 18, 011/26-13-287, Pančevo „Oto-Optik“ Nikole Tesle 5, 013/353-281, Vršac „Oto-Optik“ Žarka Zrenjanina 16, 013/839-872, Smederevo „Oto-Optik“ Kralja Petra I 8, 026/222-114, Požarevac „Oto-Optik“, Trg Radomira Vujovića 16, 012/223-169, Užice „Getaldus“ TC“ Pariz“ Dimitrija Tucovića 36, 031/510-227, Kruševac „Getaldus“ Trg oktobarske revolucije 20, 037/446-070, Bačka Palanka „Oto-Optik“ Blok Partizan lamela III, 021/60-40-089, Novi Sad „Cineoptic“ Kralja Aleksandra 4, 021/529-636, „Oto-Optik“ Nikole Pašića 16, 021/63-37-900, Kragujevac „Getaldus“ Save Kovačevića 3, 034/300-980, Apatin „Sani“, Trg oslobođenja 4A, 025/772-004, Valjevo „Getaldus“, Karađorđeva 59, 014/292-605, Vrnjačka Banja „Getaldus“ Nemanjina bb, 036/616-460, Kraljevo „Getaldus“ Kralja Milana 42, 036/315-470, Smederevska Palanka „Oto-Optik“ Trg heroja 8, 026/311-164, Trstenik „Getaldus“ Cara Dušana 89, 037/717-090, Aleksinac „Cineoptic“ Kneza Miloša 114-134, 018/804-653, Bajina Bašta „Getaldus“ Kneza Milana Obrenovića 27, 063/660-349, Zrenjanin „Oto-Optik“ Vojvode Petra Bojovića 1, 023/542-072, Kikinda „Cineoptic“ Kralja Petra I 36, 0230/24-150, Jagodina „Cineoptic“ Kneginje Milice 4, 035/223-610, Čačak „Getaldus“ Železnička 8, 032/340-125 Niš „Oto-Optik“ Trg Kralja Milana 21, 018/247-664, Cara Dušana 28/2, 018/247-376.